

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ - ΕΠΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΕΛΟΣ	2
01.Μήπως εγώ είμαι, Κύριε	3
02.Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος	5
03.Εσύ, Κύριε	7
04.Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς	9
05.Κύριε, πού πηγαίνεις	11
06.Ποιος είναι ο Θεός Πατέρας	13
07.Γιατί, Κύριε, δεν θα φανερώσεις τον εαυτό σου στον Κόσμο	15

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΕΠΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

1. «Μήπως εγώ είμαι, Κύριε;»

Ανάγνωσμα: Ματθαίος 26:20-25

ΤΟ τελευταίο Δείπνο του Ιησού με τους μαθητές του, λίγο προτού παραδοθεί στους εχθρούς του, διασώζεται στην Καινή Διαθήκη όχι απλά σαν ένα ιστορικό περιστατικό αλλά και σαν πηγή πλούτου μεγάλων αληθειών και διδαγμάτων που μας τα αναφέρει κυρίως ο Ευαγγελιστής Ιωάννης: «Αγαπάτε αλλήλους» (Ιω 13:34-35)· «Πάω να σας ετοιμάσω τόπο...» (14:1-3)· «Θα σας στείλω τον Παράκλητο...» (14:15-17· 16:12)· «Σας αφήνω την ειρήνη» (14:27)· «Εγώ είμαι η Άμπελος η αληθινή...» (15:1-8)· «Εγώ νίκησα τον κόσμο» (16:33)· Η Αρχιερατική Προσευχή (Ιω 17) κλπ. Μέσα στην όλη μελαγχολική ατμόσφαιρα εκείνου του τελευταίου δείπνου ξεχωρίζουν επτά ερωτήματα που έκαναν είτε οι μαθητές είτε ο ίδιος ο Κύριος με διάφορες αιτίες κι αφορμές, και που, αν τα μελετήσουμε βαθύτερα, έχουμε πολλά να μάθουμε για την πνευματική μας ζωή. Είναι τα «7 Ερωτήματα πριν το Τέλος» (που είναι κι ο τίτλος της Σειράς μας) προτού, δηλαδή, ο Ιησούς παραδοθεί στους σταυρωτές του.

Απόψε ξεκινάμε με το πρώτο ερώτημα, που έχει να κάνει με την Προδοσία. (Δεν ξέρουμε με ποια σειρά διατυπώθηκαν αυτά τα ερωτήματα. Απλά τα παίρνουμε με τη σειρά που καταγράφηκαν από τον Ματθαίο, τον Λουκά και τον Ιωάννη).

Ιούδας και Πέτρος

Υπάρχουν κάποια βιβλικά ονόματα τόσο αποτρόπαια, που κανένας δεν θα ήθελε να τα δώσει στα παιδιά του. Κανένας λ.χ. δεν θα ήθελε το παιδί του να το λένε Ιούδα ή την κόρη του Ιεζάβελ! Η ιστορία αυτών των ανθρώπων είναι απόλυτα προσβλητική για τον Θεό! Ειδικά για τον Ιούδα, όμως, παρ' όλη την τραγική ιστορία του, η άποψή μας γι' αυτόν δεν είναι και η πιο σωστή. Ο Ιούδας ήταν ο πιο μορφωμένος, ο πιο ιδιοφυής και ο πιο ικανός να κρατήσει το ταμείο των μαθητών, στο οποίο μάλιστα «έβαζε χέρι» κατά τα λεγόμενα του Ιωάννη (12:6). Κοινωνικά, ήταν άνθρωπος της εποχής του, με άνετη πρόσβαση στο ιουδαϊκό κατεστημένο. Είχε «άκρες» στο *Σανεντρίν*, ώστε μπόρεσε να έρθει σε συνεννόηση μαζί τους για να τους παραδώσει τον Ιησού. Ο Πέτρος από την άλλη μεριά ήταν ένας συναισθηματικός, ευμετάβλητος, αυθόρμητος, θαρραλέος κατά περίπτωση: άλλοτε περπατούσε στα κύματα κι άλλοτε συμβούλευε τον Κύριο να κρυφτεί από τους εχθρούς του - άλλοτε έκοβε το αυτί του Μάλχου και μετά από λίγο ορκιζόταν ότι δεν ήξερε τον Ιησού. Θεωρείται κοινωνικά απαιδευτος και δειλός. Κι όμως! Τον Ιούδα που πρόδωσε τον Χριστό δεν θέλει να τον ξέρει κανείς, ενώ τον Πέτρο που αρνήθηκε τον Κύριό του όλοι σήμερα τον τιμούν. Τη σύγκριση την κάνουμε για να φωτίσουμε ακόμα περισσότερο την προδοτική συμπεριφορά του Ιούδα, που είναι και το θέμα μας απόψε. Οι ερευνητές της ζωής αυτού του μαθητή λένε ότι σε όλη την τριχρόνη παραμονή του κοντά στον Κύριο δεν ήταν ευθυγραμμισμένος με τον σκοπό του Ιησού. Περίμενε ότι θα έδιωχνε τους Ρωμαίους και θα εγκαθίδρυε την επίγεια βασιλεία του στη γη. Ίσως προσπαθούσε και να μεταβάλει τον στόχο της αποστολής του Κυρίου του. Κι όταν είδε ότι κάτι τέτοιο δεν γινόταν, πήγε και τον πρόδωσε για να βγάλει και τη μίζα του. Ο William Barclay έλεγε ότι «η τραγωδία του Ιούδα είναι αυτή κάποιου που νομίζει ότι ξέρει καλύτερα από τον Θεό».

Τι είναι προδοσία; **Προδίδωμι** σημαίνει παραδίδω σε κάποιον κάτι· παραδίδω στον αντίπαλο· εγκαταλείπω κάποιον· αθετώ μια ηθική υποχρέωση· αποδεικνύομαι άπιστος, προδότης· αποκαλύπτω, καταδίδω κάτι· εγκαταλείπω κάτι· δεν επαρκώ να εξυπηρετήσω, να υποστηρίξω, να βοηθήσω κάποιον [Δ. Δημητράκου, «Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας», 1964, τ. Ζ']. Διαβάζοντας τη σχετική περικοπή σκεφτόμαστε: πώς μας αντιμετωπίζει ο Χριστός όταν βλέπει την επικίνδυνη πορεία μας προς την προδοσία;

1. Μας δείχνει την Αμαρτία μας

Μπορεί εκείνο το Ανώγειο να ήταν γεμάτο με τους μαθητές, όμως, στο συγκεκριμένο σημείο η διήγηση μοιάζει να λέει πως όλοι οι άλλοι είχαν «εξαερωθεί» και μόνον ο Ιησούς και ο Ιούδας ήταν παρόντες. Ο Ιούδας είχε τόσο καλά συγκαλύψει τα σχέδιά του, που κανένας από τους μαθητές δεν είχε την παραμικρή ιδέα τού τι επρόκειτο να συμβεί. Ο Ιωάννης, μάλιστα, στο 13 κεφάλαιο μας λέει ότι νόμισαν πως ο Ιησούς τού έλεγε να πάει να ψωνίσει για τους φτωχούς. Ας δούμε, όμως, πώς μας αντιμετωπίζει ο Ιησούς. Ενώ σαν παντοδύναμος Κύριος θα μπορούσε να μας συνθλίψει, προτιμάει να απευθυνθεί και να μιλήσει στην καρδιά μας: «Ιούδα, ξανασκέψου τι πας να κάνεις...» Μας δείχνει την αμαρτία μας.

Έχει παρατηρηθεί πως όταν διαβάζουμε ένα αστυνομικό διήγημα ή βλέπουμε ένα κατασκοπευτικό έργο ή μια περιπέτεια ή ένα αστυνομικό θρίλερ, οι περισσότεροι δεν θέλουν να αποκαλυφθεί ή να συλληφθεί ο δράστης. Κάπου βαθιά μέσα μας κρύβεται ένας επαναστάτης, ένας προκλητικός εαυτός. Γιατί γοητευόμαστε από τέτοιους

ήρωες; Μήπως επειδή αναγνωρίζουμε την επαναστατική τάση μας κατά του Θεού; Ευχαριστούμε τον Θεό γιατί ο Χριστός με τον έλεγχο του Πνεύματός του σήμερα εξακολουθεί να μας αντιμετωπίζει όπως αντιμετώπιζε και τότε τον Ιούδα: με συμπάθεια που προσπαθεί να μας λογικέψει, να μας αποτρέψει από τον αμαρτωλό μας δρόμο. Ο προφήτης Ιεζεκιήλ (18:23) το διατυπώνει όμορφα εκ μέρους του Θεού: «Δεν χαίρομαι όταν ένας άνθρωπος πεθαίνει εξαιτίας της αμαρτίας του, λέει ο Κύριος, ο Θεός. Προτιμώ να μετανοήσει και να ζήσει». Λίγο πιο πάνω (εδ. 21) ο Βάμβας το διατυπώνει πολύ πιο συναισθηματικά: «και διατί να αποθάνητε οίκος Ισραήλ;»

Ο Θεός δεν θέλει ο άνθρωπος να καταστραφεί από την αμαρτία. Η αμαρτία είναι προοδευτική στη ζωή μας, όπως πολύ παραστατικά το λέει ο Ιάκωβος στο 1:14-15. Ο Θεός μάς δείχνει την αμαρτία μας. Ο έλεγχος του Πνεύματος αυτό κάνει, και κανένας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ότι δεν ήξερε πως αυτό που έκανε ήταν αμαρτία.

2. Μας δείχνει τον εαυτό μας

A. Ο Κύριος πάντοτε μιλάει στην καρδιά μας όταν πάμε να κάνουμε την αμαρτία. Μας κοιτάζει, όπως φαντάζομαι κοιτούσε τον Ιούδα, και μας λέει: «Είσαι σίγουρος γι' αυτό που πας να κάνεις;» Αν ρωτήσουμε έναν κτηνοτρόφο πώς μπορεί να χαθεί μια γελάδα, θα μας πει: σιγά σιγά, προχωρώντας από έναν θάμνο στον επόμενο, και χωρίς να το καταλάβει απομακρύνεται από το μαντρί. Η αμαρτία είναι παρελκυστική. Σε παρασύρει. Ο Δαβίδ είδε από την τάρατσα του τη Βηρσαβεέ που έκανε το μπάνιο της κι αντί να αποστρέψει τα μάτια του παρασύρθηκε και τελικά κατέληξε μοιχός. Η αμαρτία σε παρασύρει βήμα το βήμα στην καταστροφή και τελικά στον θάνατο. Η λύση δεν είναι να προσπαθήσουμε ν' απαλλαγούμε από τις συνέπειες της αμαρτίας αλλά ν' αφήσουμε τον Κύριο να μας ελέγξει για την αμαρτία μας με το Πνεύμα του. Να ακούσουμε τις προειδοποιήσεις του και τον έλεγχό του. Η αμαρτία του Δαβίδ άρχισε από τη στιγμή που δεν έπαιρνε τα μάτια του από τη Βηρσαβεέ. Η λύση δεν θα ήταν να... γκρεμίσει την τάρατσα του για να μην αμαρτάνει αλλά ν' αφήσει τον Θεό να κατευθύνει σωστά το βλέμμα του και το μυαλό του καθώς έκοβε βόλτες στην τάρατσα του ανακτόρου του.

B. Υπάρχει όμως και το ακόμα χειρότερο: η εσκεμμένη, η προγραμματισμένη αμαρτία, σαν του Ιούδα. Όταν παρ' όλους τους ελέγχους και τις προειδοποιήσεις του Αγίου Πνεύματος εμείς προχωράμε και αμαρτάνουμε, επειδή το έχουμε έτσι σχεδιάσει. Η Βίβλος αυτούς τους ανθρώπους τους ονομάζει «σκληρόκαρδους», αγύριστα κεφάλια. Ο Κύριος, που ξέρει τον εαυτό μας και την καρδιά μας, μας βοηθάει να δούμε τις αδυναμίες μας και τον κίνδυνο μπροστά μας. Τέλος,

3. Ο Κύριος μας καλεί να μετανοήσουμε

Πόσα θα είχαμε να κερδίσουμε αν σταματούσαμε, όταν βλέπαμε τα θλιμμένα μάτια του Ιησού να μας κοιτούν, καθώς αποφασίζουμε να προχωρήσουμε σε μια αμαρτία – είτε εσκεμμένη είτε παρασυρμένοι απ' αυτήν! Όταν διαπράξουμε την αμαρτία στενοχωριόμαστε μέσα μας. Δεν αρκεί, όμως. Η λύπη ξεκινάει από το μυαλό αλλά δεν αρκεί να μείνει εκεί. Οι τύψεις, έχουν να κάνουν με το μυαλό αλλά και με το συναίσθημα. Και πάλι αυτό δεν είναι αρκετό. Ο Ιούδας πήγε και κρεμάστηκε. Η μετάνοια σχετίζεται με το μυαλό (π.χ. άσματος, «ελθών εις εαυτόν»), προχωράει στο συναίσθημα και φτάνει στην απόφαση να γυρίσει συνειδητά πλέον στον Θεό. Η λύπη αυτή είναι «Η κατά Θεόν λύπη, που οδηγεί στη μετάνοια «προς σωτηρίαν αμεταμέλητον» (Β' Κορ 7:10). Τέτοια ήταν η μετάνοια του Πέτρου. Αυτό καλούμαστε να κάνουμε κι εμείς, όταν ο Κύριος μας δείχνει τον εαυτό μας.

4. Αλήθειες για την Προδοσία

Υπάρχουν τέσσερις αλήθειες για την προδοσία:

A. Η Προδοσία κάνει την εμφάνισή της την πιο κρίσιμη στιγμή. Από τον καιρό που ο Εφιάλτης πρόσδωσε τους Έλληνες στον Ξέρξη στις Θερμοπύλες (480 π.Χ.), μέχρι τον Ιούδα, η προδοσία εμφανίζεται στην πιο κρίσιμη στιγμή. Κάποιος είπε ότι η προδοσία παραμονεύει στην «πόρτα» της κάθε στιγμής της ζωής σου.

B. Η Προδοσία υπάρχει στην καρδιά μας. Όλοι οι μαθητές ρωτούσαν: «Μήπως είμαι εγώ, Κύριε;» Γιατί; Επειδή όλοι ήξεραν την καρδιά τους. Μπροστά στον Κύριο όλοι διαγωνίζονταν «ποιος είναι ο μεγαλύτερος!» Κάθε αμαρτία που κάνουμε είναι προδοσία στον Κύριό μας. Κι όλοι μας βουτάμε τη μπουκιά μας στο ίδιο πιάτο με τον Ιησού.

Γ. Η Προδοσία ως αμαρτία είναι δυνατόν να αποπλυθεί από Εκείνον που έχουμε προδώσει. Το Δείπνο του Κυρίου μάς λέει ότι όλοι έχουμε προδώσει τον Χριστό, όλοι του έχουμε συμπεριφερθεί πολλές φορές όπως ο Ιούδας, αλλά υπάρχει το έργο του σταυρού και ο Κύριος θέλει να μας συγχωρήσει και να ανανεώσει τη ζωή μας.

Δ. Τη θέση της Προδοσίας πρέπει να την πάρει στη ζωή μας η Πιστότητα προς τον Χριστό. Η καθημερινή μας μετάνοια μας φέρνει στη σωστή πορεία μας με τον Κύριο και φέρνει ευλογίες στη ζωή μας.

2. «Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος;»

Ανάγνωσμα: Λουκάς 22:24-28

ΜΕΤΑ το πρώτο ερώτημα που είδαμε στην πρώτη συμμελέτη της σειράς μας («Μήπως εγώ είμαι, Κύριε;»), που απηύθυναν οι μαθητές στον Κύριο, ένα δεύτερο ερώτημα έρχεται να μας απασχολήσει: «Ποιος είναι ο μεγαλύτερος;» Στον νέο θεσμό που καθιέρωσε ο Κύριος, τη βασιλεία των ουρανών, συμβολίζοντας το σώμα του με τον άρτο και το αίμα του με τον οίνο, βλέπουμε με το αποψινό μας ερώτημα –πρώτα απ’ όλα– δύο μεγάλες πραγματικότητες που τείνουμε να ξεχάσουμε σήμερα ως χριστιανοί:

α) *Το ολισθηρό έδαφος του εγωισμού.* Καθώς με προφανή ανησυχία ρωτούσαν τον Κύριο «μήπως εγώ είμαι, Κύριε, που θα σε προδώσει;» άρχισε μια σειρά συναισθημάτων να αναπτύσσεται μέσα τους. Ξέρουμε ότι το χειρότερο που μπορούσε να συμβεί σ’ εκείνη την κουλούρα της Ανατολής ήταν να προδώσει κάποιος τον άλλο, τη στιγμή που έτρωγε από το ψωμί του. Αυτό μάλιστα το εκφράζει ο Δαβίδ, σ’ έναν Ψαλμό 41:9. Το πρώτο, λοιπόν, συναισθημα ήταν ότι «δεν μπορεί εγώ να είμαι ο προδότης». Το επόμενο συναισθημα ήταν «βρε μπας και είναι ο διπλανός μου;» Βέβαια, αυτό δεν το έλεγαν, αλλά το ένιωθαν. Πώς το συμπεραίνουμε; Από την έντονη συζήτηση που αναπτύχθηκε αμέσως μετά: «Ποιος απ’ ανάμεσά μας είναι ο μεγαλύτερος;» Η εικόνα είναι θλιβερή. Μοιάζουν σαν να ξεχασαν τον Κύριο σε μιαν άκρη, σαν να μην υπήρχε, και να υπήρχαν μόνον αυτοί να ανταγωνίζονται με τους εγωισμούς τους. Και δεν ήταν η πρώτη φορά που έκαναν αυτή την κουβέντα. Φαίνεται ότι κάτι τους έτρωγε από πολύ παλιά:

Την πρώτη φορά τη βρίσκουμε με τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τους δύο γιους του Ζεβεδαίου, να πηγαίνουν και να ζητούν από τον Κύριο να τους δώσει τις δύο πρώτες θέσεις στη βασιλεία του (Μκ 10:35-45). Είναι σαν να αυτοπροβάλλονταν μπροστά στους άλλους, ότι αυτοί ήταν οι μεγαλύτεροι. Τότε, μας πληροφορεί ο Ματθαίος (20:24), οι άλλοι μαθητές αγανάκτησαν με τους δύο αδελφούς, γιατί βέβαια πίστευαν ότι αυτοί ήταν οι μεγαλύτεροι.

Τη δεύτερη φορά μια ίδια συζήτηση έλαβε χώρα στην Καπερναούμ, και ο Κύριος τους δίδαξε με το παράδειγμα του μικρού παιδιού, ότι αν δεν γίνουν σαν αυτό το παιδί δεν θα μπου καν στη βασιλεία (Μκ 9:33-3. Δες και Μτ 18:1-3). Στον Λουκά (9:46-48) διαβάζουμε πως αυτή η συζήτηση έλαβε χώρα αμέσως μετά που ο Κύριος με τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη είχαν κατέβει από το όρος της Μεταμόρφωσης. (Μήπως αυτοί οι τρεις ήταν μεγαλύτεροι; - Μπα, δεν νομίζουμε...») Έτσι, το κοινό συμπέρασμα που μας διδάσκει ο Κύριος με όλες αυτές τις συζητήσεις είναι ότι όποιος θέλει να είναι μεγάλος στη βασιλεία του Θεού, πρέπει να γίνει μικρός. Επομένως είναι ανάγκη να εγκαταλείψουμε το ολισθηρό έδαφος του εγωισμού. Το δεύτερο που φαίνεται να ξεχνάμε εμείς οι σημερινοί χριστιανοί, όπως και τότε οι μαθητές, είναι:

β) *Να υπηρετούμε όπως ο Χριστός.* Για μια τελευταία φορά τώρα στο ανώγειο τους λέει ότι το αληθινό μεγαλείο βρίσκεται όχι στο τι παίρνεις από τους άλλους αλλά στο τι δίνεις. Οι άρχοντες αυτού του κόσμου στηρίζουν το μεγαλείο τους στη δύναμη και στην καταπίεση προς τους άλλους. Εσείς δεν είστε σαν αυτούς, μας λέει. «Ο ανώτερος ανάμεσά σας πρέπει να γίνει σαν τον κατώτερο, κι ο αρχηγός σαν τον υπηρέτη» (εδ. 26). Στη βασιλεία του Θεού αντιστρέφονται και αυτές οι αξίες από τον ίδιο τον Κύριο: «Ποιος είναι ανώτερος; Αυτός που κάθεται στο τραπέζι ή αυτός που τον υπηρετεί; Δεν είναι αυτός που κάθεται στο τραπέζι; Εγώ όμως είμαι σαν τον υπηρέτη ανάμεσά σας» (εδ 27). Έτσι, στα παραπάνω λόγια του Χριστού διακρίνουμε τρεις αλλαγές και στο τέλος έναν έπαινο από τον ίδιο προς τους μαθητές του.

1. Αλλαγή ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Πόσο διαφορετικά είναι τα πράγματα στη βασιλεία του Θεού! Ο Χριστός πηγαίνει τους μαθητές του από τη νοοτροπία της σύγκρισης και του ανταγωνισμού στην κοινωνία της αγάπης, καθώς τους διδάσκει πώς είναι τα πράγματα στη βασιλεία του Θεού, δηλαδή στη νέα εποχή που είχε κιόλας ξεκινήσει με το κήρυγμα του Ιωάννη του Βαπτιστή. Υπάρχει κάθετη αντίθεση ανάμεσα στην υπηρεσία όπως την εννοεί ο Κύριος και στη νοοτροπία του κόσμου, μέσα στον οποίο ζούσαν. Ο κόσμος διδάσκει ότι πρέπει να τα δίνουμε όλα για να φτάσουμε στην κορυφή κι από κει να μπορούμε να διαφεντεύουμε τους άλλους. Πολύ διαφορετικό αυτό από το πνεύμα της βασιλείας του Θεού. Ο απ. Ιωάννης στην Τρίτη Επιστολή του (9) χαρακτηρίζει έναν τέτοιο στην εκκλησία με τη λ. «φιλοπρωτεύων». Επομένως, το πρώτο βήμα είναι ν’ αλλάξουμε συμπεριφορά και να καλλιεργήσουμε το πνεύμα της ταπεινοφροσύνης ανάμεσά μας.

2. Αλλαγή ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Στην οικογένεια των παιδιών του Θεού όλοι είναι υπηρέτες. Ο μεγαλύτερος ηλικιακά που κάθεται στο τραπέζι είναι ίσος με τον νεότερο που υπηρετεί. Ο παραπάνω θεσμικά είναι το ίδιο μ’ εκείνον που διακονεί. Πάλι πάει ενάντια στην τότε κουλούρα ο Κύριος. Ο μεγαλύτερος ηλικιακά καθόταν στην πιο περίοπτη θέση. Κάθε αναφορά σε υπηρέτες,

δούλους κλπ. δήλωνε κοινωνική κατωτερότητα. Κι ο Ιησούς τα αναποδογυρίζει όλα. Τι ήταν ο δούλος; Ένας που εξαρτιόταν από τον αφέντη του. (Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στον Ψαλμό 123:2). Έτσι, η νέα αρχή είναι ότι αν θέλουμε να είμαστε μεγάλοι στα μάτια του Θεού (όχι των ανθρώπων), πρέπει να παραιτηθούμε από κάθε προσωπικό δικαίωμα και ν' αρχίσουμε να υπηρετούμε σαν δούλοι τους άλλους –όχι να ζητάμε να μας υπηρετούν! Ας ζητήσουμε από το Πνεύμα το Άγιο να μας το υπενθυμίζει αυτό διαρκώς: Στη βασιλεία του Θεού το αληθινό μεγαλείο μετριέται όχι από το πόσοι μας υπηρετούν αλλά από το πόσους εμείς υπηρετούμε. Αφήστε τους εγωισμούς κι αρχίστε να υπηρετείτε –λέει ο Κύριος. Θεωρήστε τους άλλους ότι είναι παραπάνω από σας κατά το Φιλιππησίους 2:3 – «Μην κάνετε τίποτε από ανταγωνισμό ή από ματαιοδοξία, αλλά με ταπεινοφροσύνη ας θεωρεί καθένας τον άλλο ανώτερό του».

3. Αλλαγή ΠΡΟΤΥΠΟΥ

Πόσο όμορφα ο Κύριος προσφέρει το αντίδοτο στον ανταγωνισμό των μαθητών: «Δείτε το δικό μου παράδειγμα», σαν να τους λέει. Στο εδ. 27 διαβάζουμε: «Εγώ είμαι σαν τον υπηρέτη ανάμεσά σας». Και σαν ένα από το παράδειγμα, σηκώθηκε, ζώστηκε το προσώπι και τους έπλυνε τα πόδια. Το πρότυπό τους τώρα αλλάζει: δεν θα ήταν οι κοσμικοί άρχοντες αλλά ο Κύριός τους. Ο Ιησούς έκανε κάτι που οι ίδιοι δεν θα διανοούνταν ποτέ να κάνουν, αφού όλοι θεωρούσαν τον εαυτό τους ανώτερο από τους άλλους και ίσως υποπτευόνταν κιόλας ο ένας τον άλλο. Μετά από τρία χρόνια διδασχής και παραδείγματος δίπλα του, τώρα τους έδινε το έσχατο μάθημα αλλά και το παράδειγμα της ταπεινοφροσύνης: τους έπλυνε τα πόδια. Σ' εκείνη την κουλτούρα ή εσύ έπλενες τα πόδια σου και τα σκούπιζες προτού μπεις σ' ένα σπίτι ή ο δούλος του σπιτιού –ποτέ ο οικοδεσπότης. Και μολονότι φαίνεται πως σ' εκείνο το ανώγειο δεν υπήρχε δούλος γι' αυτή τη δουλειά, κανένας δεν έπλυνε ούτε τα δικά του πόδια. Αναρωτιέται κανείς πώς άντεχαν τη βρωμιά του δρόμου «ανακεκλιμένοι» δίπλα δίπλα ο ένας με τον άλλο... Και το έκανε ο ίδιος ο Κύριος... Ας αλλάξουμε, λοιπόν, Συμπεριφορά, ας αλλάξουμε Ιεραρχία, ας αλλάξουμε Πρότυπο.

Ο Κύριος, όμως, καταλήγει και με έναν έπαινο προς τους μαθητές του.

4. Ο Έπαινος του Ιησού

Στο εδ. 28 διακρίνουμε μια στροφή του Ιησού στο ύφος της ομιλίας του. Από κει που ήταν ελεγκτικός για την επίδραση του κοσμικού φρονήματος που διακατείχε τους μαθητές ως προς τη συμπεριφορά τους μεταξύ τους, την ιεραρχία ή το πρότυπο που έπρεπε να δουν, τώρα αναγνωρίζει και ένα καλό στους κακούς αυτούς μαθητές: το γεγονός ότι είχαν μείνει σταθερά πλάι του στις δυσκολίες που είχε αντιμετωπίσει. Εντύπωση μας κάνει ότι το ίδιο εκείνο βράδυ τούς είχε προειδοποιήσει ότι όλοι θα τον εγκατέλειπαν (Μτ 26:31) και ότι κι ο Πέτρος θα τον αρνηθεί. Κι όμως! Την ίδια στιγμή τούς επαινεί που στάθηκαν δίπλα του στα δύσκολα. Κι εδώ θυμόμαστε το περιστατικό που οι πιο πολλοί από τον ευρύτερο κύκλο των μαθητών έπαψαν να τον ακολουθούν. Κι όταν ο Κύριος τους ρώτησε μήπως κι εκείνοι ήθελαν να φύγουν, ο Πέτρος θαρρετά τού είπε: «Και σε ποιον να πάμε, Κύριε; Εσύ κατέχεις τα λόγια που οδηγούν στην αιώνια ζωή». Το συμπέρασμα είναι πως ο Κύριος κοιτάζει την καρδιά μας αν είναι σταθερά προσκολλημένη στο πρόσωπό του. Ο Κύριος εκτιμάει και νιώθει ένα είδος «ευγνωμοσύνης» όταν μας βλέπει να στεκόμαστε πλάι του, πλάι στους διωκόμενους αδελφούς του, πλάι στους κατατρεγμένους αδελφούς του, και μάλιστα επιφυλάσσει και αμοιβή. Ο Κύριος, καθώς εκείνο το βράδυ έχει αγαπήσει τους δικούς του «εις τέλος», δηλ. στον ύψιστο βαθμό (Ιω 13:1), δεν έχει παρά μόνο αισθήματα αναγνώρισης έστω και της ατελούς υπηρεσίας των δικών του προς αυτόν. Εμείς πολλές φορές κριτικάρουμε και «βαθμολογούμε» τη διακονία των αδελφών μας προς τον Κύριο, αλλά εκείνος δεν κάνει τίποτα τέτοιο. Τη δέχεται, τους επαινεί και τους ανταμείβει γι' αυτήν. Αν αγαπάμε στον ίδιο βαθμό τους αδελφούς μας και τη διακονία τους, θα φερόμαστε κι εμείς το ίδιο προς αυτούς.

Πώς είναι η διακονία που ο Κύριος την αποδέχεται και την επαινεί; Δεν είναι επικεντρωμένη στον εαυτό μας αλλά σ' εκείνον. Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στην εγωκεντρική και στη χριστοκεντρική διακονία;

α) Η διακονία που επικεντρώνεται στον εαυτό μας, εγωκεντρική, ενδιαφέρεται να εντυπωσιάσει. Αρέσκεται στις μεγάλες εκδηλώσεις, στα μεγάλα ακροατήρια κλπ. Η χριστοκεντρική διακονία δεν κάνει τέτοιες διακρίσεις.

β) Η εγωκεντρική διακονία επιζητεί την αναγνώριση των ανθρώπων, ενώ η χριστοκεντρική επιδιώκει την αναγνώριση μόνο του Θεού.

γ) Η εγωκεντρική διακονία ενδιαφέρεται για τα αποτελέσματα και τις στατιστικές, ενώ η χριστοκεντρική όχι.

δ) Η χριστοκεντρική διακονία, σε αντίθεση με την εγωκεντρική, δεν επηρεάζεται από συναισθηματισμούς. Τέλος,

ε) Η εγωκεντρική διακονία αγχώνεται να αντιμετωπίσει ανάγκες, να δημιουργήσει ευκαιρίες, να κάνει φασαρία, να προκαλέσει την προσοχή. Η χριστοκεντρική διακονία περιμένει στη σιωπή με υπομονή και αγάπη, ο Κύριος ν' ανοίξει δρόμο.

3. «Εσύ, Κύριε...;»

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 13:1-11

ΜΕΤΑ τα δύο πρώτα ερωτήματα που ακούστηκαν εκείνη τη νύχτα στο Ανώγειο («Μήπως εγώ είμαι, Κύριε;» και «Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος;» ερχόμαστε να δούμε ένα τρίτο πολύ περίεργο, θα μπορούσαμε να πούμε, ερώτημα. Είναι αυτό που με έκπληξη και ίσως με αγανάκτηση τόλμησε να απευθύνει ο Πέτρος στον Κύριο, τη στιγμή που εκείνος πήγε να του πλύνει τα πόδια: «Εσύ, Κύριε, θα μου πλύνεις τα πόδια;» Διαβάσαμε ότι σε μια στιγμή, προφανώς μέσα στον θόρυβο της συζήτησης που ήδη είδαμε με το ερώτημα «Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος;» ο Κύριος σηκώθηκε, έβγαλε το ρούχο που φορούσε, ζώστηκε μια πετσέτα, έβαλε νερό σε μια λεκάνη (όλα μόνος του) κι άρχισε να πλένει τα πόδια των μαθητών και να τα σκουπίζει με την πετσέτα. Εδώ βλέπουμε δύο αλήθειες που προκύπτουν από το παραπάνω ερώτημα του Πέτρου. Με το ακόλουθο ερώτημα, αυτό του Κυρίου: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;» θα ασχοληθούμε στην επόμενη βιβλική μας μελέτη και θα δούμε άλλες δύο αλήθειες εκεί.

1. Πόσο μας αγάπησε ο Χριστός.

Εντύπωση μας κάνει ότι από τους τέσσερις Ευαγγελιστές μόνον ο Ιωάννης αναφέρει όλο αυτό το περιστατικό του πλυσίματος των ποδιών. Οι άλλοι αναφέρουν απλώς τη συζήτηση που προηγήθηκε. Όπως ξέρουμε, το περιστατικό έλαβε χώρα τη νύχτα της Πέμπτης. Οι Δώδεκα θα έτρωγαν μαζί με τον Κύριο στο πασχαλινό τραπέζι. Ο Λουκάς μάς αναφέρει (22:7-13) όλες τις προετοιμασίες που έγιναν για το τραπέζι και το δωμάτιο που δανείστηκαν από έναν προφανώς φίλο του Ιησού. Το εδ. 2 του κεφαλαίου μας ξεκινάει την περιγραφή του δείπνου με δύο πραγματικότητες που ο Ιησούς ήξερε: (α) ότι ο Ιούδας είχε αποφασίσει με υποκίνηση του σατανά να τον προδώσει και (β) ότι ο Πατέρας Θεός είχε παραδώσει όλη την εξουσία στα χέρια του. Με αυτά τα δύο δεδομένα εντύπωση μας κάνει ότι ο Κύριος αντί ν' αρχίσει να τους διδάσκει για το πόσο μεγάλος και πόσο ανώτερος ήταν ο ίδιος, σηκώθηκε κι έβαλε νερό να πλύνει τα πόδια των μαθητών του. Αυτή η αντίθεση μας καθηλώνει. Ξεπερνάει κάθε ανθρώπινη φαντασία και κάθε όριο συμπεριφοράς. Όπως ξέρουμε, το έθιμο εκείνη την εποχή όταν έμπαινε κάποιος επισκέπτης σε ένα σπίτι, ήταν ένας δούλος να του πλύνει τα πόδια προτού καθίσουν στο τραπέζι. Εδώ δεν συνέβη αυτό, γιατί το συγκεκριμένο Ανώγειο ήταν δανεικό και προφανώς υπήρχαν εκεί όλα τα σύνεργα γι' αυτή την πράξη φιλοξενίας αλλά χωρίς τον υπηρέτη που θα έκανε αυτή τη δουλειά. Κι αφού κανένας από τους μαθητές δεν ένιωθε την υποχρέωση να κάνει αυτή τη δουλειά, καθώς όλοι ήταν ανώτεροι από έναν υπηρέτη, αλλά ούτε και την ανάγκη καθένας να πλύνει τουλάχιστον τα δικά του πόδια, ο Ιησούς έδωσε ο ίδιος το παράδειγμα και τους έπλυνε τα πόδια. Θυμόμαστε πως ο Λουκάς (7:26-50) αναφέρει ένα ανάλογο περιστατικό που συνέβη στο σπίτι του Σίμωνα του Φαρισαίου και το παράπονο του Ιησού, ότι δεν του έπλυνε κανείς τα πόδια, ενώ μια αμαρτωλή το έκανε με τα δάκρυά της και τα σκούπισε με τα μαλλιά της.

Το ερώτημα που γεννιέται τώρα είναι: Γιατί έπλυνε ο Ιησούς τα πόδια των μαθητών; Υπάρχουν τρεις λόγοι: α) Για να τηρήσει το ιουδαϊκό έθιμο. Λογικό. β) Οι κανόνες υγιεινής. Μετά την οδοιπορία, τα πόδια τους ήταν όλων βρώμικα και η δυσσομία κυριαρχούσε στον χώρο. Και καθώς κάθονταν χάμω σε μαξιλάρια με τα πόδια προς τα πίσω, ήταν πολύ κοντά στο τραπέζι και στα φαγητά που βρίσκονταν πάνω σ' αυτό. Η εικόνα του Λεονάρντο Νταβίντσι μάλλον είναι λάθος και δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα. Αν κάθονταν έτσι, δεν θα υπήρχε λόγος να πλένουν τα πόδια τους. γ) Ο τρίτος λόγος και ο πιο σημαντικός που ο Ιησούς έπλυνε τα πόδια των μαθητών του ήταν για να τους δείξει πόσο τους αγαπούσε. Στο πρώτο εδάφιο του κεφαλαίου ο Ιωάννης μάς εξηγεί ότι ο Κύριος αγάπησε τους δικούς του ως το τέλος. Το ερώτημα είναι ποιο «τέλος»; Το τέλος εκείνης της επίγειας ζωής του; Το τέλος της αιωνιότητας; Η λ. «τέλος», ωστόσο, μπορεί να μεταφραστεί και «στον μέγιστο βαθμό» –κι αυτό κάνουν οι νεότερες μεταφράσεις. Είναι αλήθεια πως ο Κύριος είχε περάσει τρία περίπου χρόνια μαζί μ' εκείνους τους ανθρώπους. Ήξερε τις δυνατότητές τους, τις αδυναμίες τους, τα λάθη τους, κι όμως τους αγαπούσε «στον ύψιστο βαθμό», όπως αγαπάει και τον καθένα μας με όλες τις ιδιοτροπίες μας, τις αδυναμίες μας και τα λάθη που κάνουμε. Έτσι, στο πρώτο αυτό στάδιο διακρίνουμε την πρώτη αλήθεια: Πόσο αγάπησε τους δικούς του ο Χριστός. Ήταν μια αγάπη όχι με λόγια αλλά με έργα. Κι αυτό μας δείχνει πόσο κι εμείς πρέπει να αγαπάμε τον Κύριο: όχι με λόγια μόνο αλλά και με έργα. Ο Χριστός αγάπησε τους μαθητές του τόσο, ώστε να σκύψει να τους πλύνει τα πόδια. Κι αυτό μας κάνει να σκεφτούμε σε ποιο βαθμό αγαπάμε εμείς

τους άλλους; Βοηθάμε στην ανάγκη; Τρέχουμε στον πόνο; Συντρέχουμε στη θλίψη; Θυμόμαστε εδώ τα λόγια του Χριστού: «Σας βεβαιώνω πως αφού τα κάνετε αυτά για έναν από τους άσημους αδερφούς μου, τα κάνετε για μένα» (Λκ 25:40).

2. Πόσο θέλει κοινωνία μαζί μας ο Χριστός.

Εκείνο που τραβάει περισσότερο την προσοχή μας στη συγκεκριμένη περικοπή είναι αυτό ακριβώς το ερώτημα του Πέτρου: «Εσύ, Κύριε θα μου πλύνεις τα πόδια;» Τι συζήτησαν εδώ ο Κύριος και ο Πέτρος; Στο εδ. 6 διαβάζουμε πως ο Κύριος έφτασε και στον Πέτρο. Ένας σχολιαστής υποθέτει ότι πρώτα απ' όλους ο Ιησούς έπλυνε τα πόδια του Ιωάννη, κι εκείνος άφησε τον Κύριο να του δείξει πόσο τον αγαπούσε, μια αγάπη που, βέβαια, ήταν αμοιβαία. Θυμόμαστε εδώ ότι ο Ιωάννης 5 φορές λέει για τον εαυτό του πως ήταν «ο μαθητής που αγαπούσε ο Ιησούς». Ο Πέτρος από την άλλη δεν είχε τέτοιες ευαισθησίες. Η ερώτησή του «Εσύ, Κύριε, θα μου πλύνεις τα πόδια;» εγγίζει τα όρια της επίπληξης, κάτι που το είχε ξανακάνει, όταν προσπάθησε να τον αποτρέψει να πάει στα Ιεροσόλυμα, μήπως οι Ιουδαίοι τον θανατώσουν (Μτ 16:22). Κι ο Ιησούς του εξηγεί (εδ. 7) ότι αυτό που έκανε δεν μπορούσε ο μαθητής του εκείνη τη στιγμή να το καταλάβει αλλά θα το καταλάβαινε αργότερα. Ακόμη, όμως, κι αν ο Πέτρος δεν καταλάβαινε εκείνη τη στιγμή, εξακολουθούσε να αρνείται να αφήσει τον Κύριο να του πλύνει τα πόδια, και στο εδ. 8 διαβάζουμε τα σκληρά του λόγια: «Ποτέ δεν θα σ' αφήσω να μου πλύνεις τα πόδια» (*οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα*). Κι εδώ διακρίνουμε μια μεγάλη αλήθεια. Για πολλούς θα ήταν πιο εύκολο να σκύψουν και να πλύνουν «πόδας αγίων», αλλά δύσκολα θα αφήσουν άλλους να τους πλύνουν τα πόδια. Πολλές φορές προσφέρουμε μια υπηρεσία και ο άλλος δεν τη δέχεται –σαν τον Πέτρο. Η αλήθεια είναι όμως, ότι όση ταπείνωση χρειάζεται για να σκύψεις και να πλύνεις τα πόδια κάποιου, άλλο τόσο δύσκολο είναι να δεχτείς να σου πλύνουν τα πόδια.

Ωστόσο, υπάρχει κάτι εδώ που ενδεχομένως μας διαφεύγει: Η απάντηση του Κυρίου μάς πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα: στην αμοιβαία κοινωνία μαζί του. «Αν δεν σε πλύνω», του αποκρίθηκε, «δεν έχεις θέση κοντά μου» (εδ. 8). Κι όταν ο Κύριος ανέβασε ψηλά τον πήχη του πλουσίματος των ποδιών σε προϋπόθεση κοινωνίας και σχέσης μαζί του, τότε ο Πέτρος άλλαξε στάση και ήθελε να τον πλύνει ολόκληρον ο Χριστός, για να μη σπάσει τη σχέση του μαζί του. Ο Κύριος θέλει πολύ να έχει σχέση και κοινωνία μαζί μας. Για να γίνει αυτό, προϋπόθεση είναι ο καθημερινός μας αγιασμός. Η αλήθεια είναι πως είμαστε καθαροί καθώς ήρθαμε στον Χριστό και λάβαμε την άφεση των αμαρτιών μας, καθαριστήκαμε με το αίμα του και από τότε τον ακολουθούμε καθημερινά. Τα πόδια μας όμως λερώνονται από τη σκόνη της αμαρτίας, του σαρκικού φρονήματος και της κοσμικοφροσύνης με την οποία κάθε μέρα ερχόμαστε σε επαφή. Ας πηγαίνουμε σ' αυτόν κάθε μέρα να μας πλένει τα πόδια. Θέλει να το κάνει, επειδή θέλει –και μόνον εκείνος μπορεί– να κρατήσει ζωντανή τη σχέση του μαζί μας. Εμείς δεν μπορούμε να το κάνουμε. Κι αυτό είναι η χάρη του Θεού: Μας καλεί να τον ακολουθήσουμε κι αναλαμβάνει όχι μόνο το αρχικό λουτρό της αναγέννησής μας αλλά και το καθημερινό μας περπάτημα. Θέλουμε εμείς αυτή τη σταθερή κοινωνία με τον Κύριο; Αν ναι, ας τον αφήνουμε να μας πλένει κάθε μέρα τα πόδια...

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δύο μεγάλες αλήθειες μάς δείχνει ο Λόγος του Θεού: 1. Ο Χριστός μάς αγάπησε και το έδειξε καθώς απεκδύθηκε το ιμάτιό του, το άφησε στους ουρανούς, ζώστηκε την ποδιά του δούλου, πήρε μια λεκάνη, έβαλε μέσα νερό και μας έπλυνε τα πόδια. Είναι κι αυτό μια εικόνα της ενσάρκωσής του. 2. Δεν αρκείται στο ότι «μας έσωσε με το βάπτισμα της αναγέννησης και της ανανέωσης που χαρίζει το Άγιο Πνεύμα...» (Τιτ 3:5) αλλά τώρα θέλει να διασφαλίσει και τη σταθερή κοινωνία και σχέση του μαζί μας καθώς καθημερινά θέλει να μας πλένει τα πόδια...

- Πώς δείχνουμε εμείς την αγάπη μας στους άλλους;
- Πώς δείχνουμε την αγάπη μας στον Χριστό;

4. «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;»

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 13:12-17

ΜΕΧΡΙ τώρα έχουμε δει τρία ερωτήματα που διατυπώθηκαν στη διάρκεια του τελευταίου δείπνου του Κυρίου μας με τους μαθητές του. Όπως έχουμε πει, δεν ακολουθούμε χρονολογική σειρά, καθώς δεν είναι σίγουρη, αλλά τα παίρνουμε όπως τα βρίσκουμε στα Ευαγγέλια. Στο αμέσως προηγούμενο ερώτημα, είδαμε την αντίδραση του Πέτρου, όταν ο Κύριος τον πλησίασε με τη λεκάνη να του πλύνει τα πόδια. Η έντονη, και ίσως κάπως άκομψη διαμαρτυρία του ήταν «Όχι, Κύριε, ποτέ δεν θα σε αφήσω να μου πλύνεις τα πόδια», με τη γνωστή απάντηση που του έδωσε ο Χριστός. Τώρα ερχόμαστε να δούμε το ερώτημα που πια δεν έκαναν οι μαθητές αλλά ο ίδιος ο Κύριος, όταν μάζεψε τη λεκάνη και την πετσέτα (το *λέντιον*), έβαλε πάλι τα κανονικά του ρούχα και κάθισε στη θέση του μαζί με τους μαθητές. Το ερώτημα που τους απευθύνει είναι: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;»

Οι μαθητές, φαντάζομαι, ξαφνιάστηκαν, καθώς όλοι είχαν «μαζευτεί» στις θέσεις τους γύρω από το τραπέζι, ντροπισμένοι ενδεχομένως, που είχαν αφήσει τον Διδάσκαλο να τους πλύνει τα πόδια –ίσως και με κάποιες ενοχές γιατί είχαν φτάσει ως εκεί με τους καβγάδες τους: να υποχρεωθεί ο Κύριος να κάνει αυτή τη δουλειά του δούλου! Ξαφνιάστηκαν, ωστόσο, γιατί δεν περίμεναν ότι αυτή την πράξη θα την ακολουθούσε και ειδική διδασκαλία για τους ίδιους. Τι είχε άραγε να τους πει ο Ιησούς; Κι αυτό που τους «είπε» είναι ότι τους έδειξε εποπτικά ποιος είναι ο μεγαλύτερος: αυτός που σηκώνεται και υπηρετεί. Έχουμε ξαναπεί πως η εποπτική διδασκαλία ήταν μέθοδος των προφητών (πρβλ. Ιερ 19:10-11· Πραξ 21:10-11 κ.αλλ.) Έτσι ο Κύριος, ως προφήτης του Θεού χρησιμοποίησε κι εκείνος την ίδια διδακτική μέθοδο. Και οι μαθητές το κατάλαβαν αυτό. Πολλοί από μας θα συμφωνούσαμε κουνώντας το κεφάλι, όταν ο Κύριος εξηγούσε το μάθημα, να πλένουμε ο ένας τα πόδια του άλλου. Το ερώτημα είναι αν αφιερώνουμε χρόνο στην προσευχή και στην εξάσκηση αυτού μαθήματος σήμερα.

Τέλος, στο εδ. 17 ο Κύριος συνεχίζει την απάντησή του στον Πέτρο, μετά που του είπε πως αν δεν τον πλύνει, δεν έχει καμιά θέση μαζί του. Του είπε πως αυτό που του έκανε δεν το καταλαβαίνει τώρα αλλά θα το καταλάβει αργότερα. Τι επρόκειτο να καταλάβει ο Πέτρος; Και πόσο αργότερα; Πέρασαν τη Γεθσημανή με τα μαχαίρια και τις απειλές, πέρασε ο ίδιος από την αυλή του αρχιερέα με την τραυματική εμπειρία της άρνησης, πέρασε από την έκπληξη της Ανάστασης μέσα στον άδειο τάφο, τις εμφανίσεις του Κυρίου, τη συζήτηση με τον Ιησού στην παραλία της Γεννησαρέτ. Πού είναι αυτό που θα καταλάβαινε ο Πέτρος; Πότε θα το καταλάβαινε; Η απάντηση είναι πως ο Πέτρος έπρεπε να καταλάβει πως ο Κύριος τον υπηρετούσε όχι επειδή το άξιζε αλλά επειδή τον *αγαπούσε*.

Ο Πέτρος έπρεπε να μάθει, έστω και προοδευτικά –και να μάθουμε κι εμείς απ' αυτόν– ότι η δική μας αγάπη για τον Χριστό και η εμπιστοσύνη μας σ' αυτόν, αν προέρχονται από τον φυσικό άνθρωπο δεν είναι αρκετά. Χρειάζεται κάτι ακόμα, κάτι πολύ περισσότερο: να κατοικεί μέσα μας ο Χριστός, για να μας τα χορηγεί όλα αυτά κατά χάριν. Ο Χριστός κάνει μέσα μας αυτό που εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε. Ούτε ν' αγαπήσουμε τον Θεό μπορούμε «εξ όλης της καρδίας μας, εξ όλης της ψυχής μας και εξ όλης της διανοίας μας», ούτε να τον εμπιστευτούμε απόλυτα μπορούμε. Η αγάπη μας και η εμπιστοσύνη μας στον Χριστό από προσπάθεια δική μας γίνονται διά του Χριστού καρπός του Πνεύματος. Και αυτό είναι χάρις – όχι δικό μας «έργο».

Ίσως ο Πέτρος πίστευε πως ήξερε τα πάντα για τον Χριστό αλλά είχε τόσα πολλά ακόμα να μάθει και να καταλάβει. Κι ευχόμαστε κι εμείς να αυξανόμαστε κάθε μέρα στη γνώση και την επίγνωση του Χριστού. Καθώς ξαναδιαβάζουμε την ερώτηση του Κυρίου προς τους μαθητές του («Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;») είναι ανάγκη να θυμόμαστε πως ο Ιησούς απευθύνει αυτό το ερώτημα και σ' εμάς (1) τώρα που μας έχει δείξει όλη του την αγάπη στον σταυρό και (2) όταν βλέπει τη δική μας συμπεριφορά ως χριστιανών.

1. Αφού μας έχει δείξει όλη του την αγάπη.

Ο Κύριος έκανε αυτό το ερώτημα στους μαθητές του αμέσως μόλις τους έδειξε την αγάπη του στον υπέρτατο βαθμό (κατά το Ιω 13:1) –τους είχε πλύνει τα πόδια. Ο Διδάσκαλος τους έπλυνε τα πόδια! Όταν μάλιστα δεν πρόκειται για έναν οποιονδήποτε ραβίνο αλλά για κείνον που είχε κατέβει από τους ουρανούς, απεσταλμένος του Θεού. Κι επίσης, ο Ιησούς ήξερε ότι ο Πατέρας τού είχε παραδώσει όλη την εξουσία στα χέρια του. Μας συγκλονίζει η ταπείνωση του Κυρίου! Ήξερε ότι έχει όλη την εξουσία πάνω σε ολόκληρο το σύμπαν, και όμως έφτασε σ' αυτόν τον συγκλονιστικό βαθμό ταπείνωσης. Επομένως, η διαμαρτυρία του Πέτρου ήταν ως ένα βαθμό δικαιολογημένη: «Κύριε, ποτέ δεν θα σε αφήσω να μου πλύνεις τα πόδια!»

Σήμερα, ο Κύριος έχει δείξει σ' εμάς την αγάπη του στον υπέρτατο βαθμό όχι με το συμβολικό για τους μαθητές του πλύσιμο των ποδιών αλλά με τον θάνατό του στον σταυρό. Η απάντησή του στον Πέτρο ήταν ότι «αν δεν σε πλύνω, δεν έχεις θέση κοντά μου». Τι έλεγε σε όλους εκείνη η απάντηση; Έλεγε ότι το πλύσιμο των ποδιών συμβόλιζε όχι μόνο τον καθαρισμό των ποδιών τους από τη βρωμιά του δρόμου αλλά και τον καθαρισμό της ψυχής τους από τη βρωμιά της αμαρτίας. Και η θυσία στον σταυρό ήταν πολύ πιο σπουδαία από την ταπεινωτική πράξη του πλυσίματος των ποδιών, κατά το Φιλ 2:6-8. Αυτό είναι που ο Κύριος ήθελε να καταλάβουν οι μαθητές του με την συμβολική πράξη του πλυσίματος των ποδιών. Αυτό που έκανε με το νερό για τα πόδια τους, θα το έκανε με το αίμα του για την ψυχή τους.

Τώρα, μετά τον σταυρό, ο Χριστός ρωτάει κι εμάς τους πιστούς του: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;» Θα μπορούσε να ρωτήσει και όλους τους κατ' έθιμον γιορταστές του Πάσχα σήμερα. Αν δεν καταλάβουμε το βαθύτερο νόημα του σταυρού, δεν θα αγαπήσουμε πάνω απ' όλα και με όλη μας την καρδιά τον ίδιο, και δεν θα έχουμε κοινωνία μαζί του. Αν καταλάβουμε τι έκανε σ' εμάς ο Κύριος, δεν θ' αμφισβητήσουμε ποτέ την αγάπη του στις δυσκολίες (Ρωμ 8:32). Θα φτάσουμε όλα να τα μπορούμε διά του αγαπήσαντος ημάς (Ρωμ 8:37). Δεν θα διστάσουμε να φέρνουμε όλα μας τα βάρη σ' αυτόν με προσευχή (Εβρ 4:16). Θα αγαπάμε και θα υπηρετούμε πρόθυμα τους άλλους (Ιω 13:15).

Όμως, ο Χριστός δεν μας κάνει αυτό το ερώτημα μόνο όταν μας δείχνει την αγάπη του. Το κάνει και σε μια δεύτερη περίπτωση, όπως και τότε:

2. Όταν βλέπει τη συμπεριφορά μας.

Όπως ξέρουμε, όλο αυτό το περιστατικό με το πλύσιμο των ποδιών και τη συζήτηση του Ιησού με τους μαθητές του ξεκίνησε από μια έντονη συζήτηση που είχαν μεταξύ τους οι μαθητές για το ποιος απ' ανάμεσά τους είναι ο μεγαλύτερος. Γίνεται ανάμεσα και σ' εμάς, τους σημερινούς χριστιανούς, αυτή η συζήτηση. Μπορεί να μη γίνεται δημόσια και έκφωνα αλλά σίγουρα μέσα στο μυαλό όλων μας γεννήθηκε κάποτε η ιδέα της σύγκρισης: Ποιος είναι ο καλύτερος ομιλητής; Ποιος είναι ο καλύτερος/η διάκονος; Ποιος είναι ο πιο σεμνός; Ποιος είναι ο πιο ικανός; Ποιος είναι ο πιο χαρισματώχος; κλπ. κλπ. Δεν είναι απόλυτα σίγουρο τι ακριβώς προκάλεσε αυτή τη συζήτηση ανάμεσα στους μαθητές εκεί στο Ανώγειο. Μπορεί να ήταν η σειρά που θα κάθονταν στο τραπέζι. Ή, μπορεί να ήταν ποιος είναι ο πιο μικρός στην ηλικία, κι επομένως αυτός που θα έπρεπε να πλύνει τα πόδια των άλλων. Όπως και να 'χει, αυτή η συζήτηση ήταν το έναυσμα για να προβεί ο Ιησούς στην πράξη του. Μετά απ' αυτήν, αφού είχε δει τη συμπεριφορά των μαθητών τους ρώτησε: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;» Τι είχε δει στους μαθητές του ο Κύριος; Είδε την υπερηφάνειά τους και την ιδιοτελείά τους, και τους έδωσε το χειροπιαστό παράδειγμα του πλυσίματος των ποδιών. Παρατηρεί και σήμερα ο Κύριος τη δική μας συμπεριφορά και μας ρωτάει: «Έχετε καταλάβει τι έκανα σ' εσάς; Καταλάβετε τον τρόπο με τον οποίο σας αγάπησα και ταπεινώθηκα για σας; Ότι ήρθα όχι για να υπηρετηθώ αλλά για να υπηρετήσω; Πόσο συχνά ξεχνάμε ποιο είναι το αληθινό μεγαλείο του χριστιανού! Κι ότι αυτό το μεγαλείο στα μάτια του Θεού προέρχεται από την ταπεινή μας υπηρεσία –όχι από το πόσους έχουμε να μας υπηρετούν...

Βλέπει, λοιπόν, ο Χριστός και σήμερα τη συμπεριφορά μας. Ίσως βλέπει τα παιδιά να κάθονται αραχτά στον καναπέ και να τα περιμένουν όλα στα χέρια, αντί σαν νέοι να βοηθήσουν τη μάνα τους στη λάτρα του σπιτιού. Και το ερώτημα πάει στη νεολαία: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;» Ο Χριστός βλέπει γονείς, μπαμπάδες και μαμάδες, να ασχολούνται πιο πολύ με τη δική τους τη ζωή, ακόμα και με το έργο του Θεού, και λιγότερο με τη διακονία του γονιού, να διδάξουν, να φροντίσουν, να μείνουν δίπλα στα παιδιά τους και να τα φέρουν στον Χριστό. Και τους ρωτάει: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;» Κοιτάζει ο Χριστός τη ζωή μας και βλέπει τους/τις συζύγους να μην κουνάνε ούτε το δαχτυλάκι τους για να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο που παιδεύεται με το νοικοκυριό, τα παιδιά και τη δουλειά του. Δεν προσφέρουν καμιά βοήθεια ή τα περιμένουν όλα ο ένας από τον άλλο, γιατί αυτός/ή είναι ο σπουδαιότερος, ο πιο μορφωμένος, ο που φέρνει τα πιο πολλά λεφτά στο σπίτι· αυτή με την προίκα της και το σπουδαίο σόι της ή εκείνος με τις κοινωνικές του διασυνδέσεις και την επιστήμη του. Και μας ρωτάει ο Χριστός: «Έχετε καταλάβει τι έκανα σ' εσάς;»

Τέλος, ο Χριστός κοιτάζει μέσα στην εκκλησία του και βλέπει αδελφούς και αδελφές να σκέφτονται ποιος είναι ο μεγαλύτερος ή η μεγαλύτερη κι επομένως πρέπει όλοι οι άλλοι να τους υπηρετούν... Συχνά η συμπεριφορά μας δείχνει ότι πράγματι δεν έχουμε ιδέα τού τι έχει κάνει ο Χριστός για μας και τι παράδειγμα μας έχει δώσει. Έχουμε ανάγκη να πηγαίνουμε συχνά σ' εκείνο το Ανώγειο και να βλέπουμε τον συμβολισμό της ταπεινώσεως και της αγάπης, καθώς έρχεται εκείνος, ο Διδάσκαλος, να μας διακονήσει. Έχουμε ανάγκη να πηγαίνουμε στον σταυρό του Γολγοθά και να βλέπουμε ξανά και ξανά το πραγματικό έργο της αγάπης του σταυρωμένου Χριστού, και να ζητούμε να καταλάβουμε βαθύτερα μέσα μας τι έκανε εκείνος σ' εμάς.

5. Κύριε, πού πηγαίνεις;

Ανάγνωση: Ιωάννης 14:1-6

ΜΕΤΑ τα 4 πρώτα ερωτήματα που ακούστηκαν στο Ανώγειο με τον Ιησού και τους μαθητές (Μήπως εγώ είμαι, Κύριε; - Ποιος είναι ο Μεγαλύτερος; - Εσύ, Κύριε, θα μου πλύνεις τα πόδια; και το ερώτημα του Κυρίου, αφού τους έπλυνε τα πόδια: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;») ερχόμαστε τώρα να δούμε ένα άλλο ερώτημα που έκανε στον Κύριο ο πάντα και για τα πάντα αμφιβάλλων Θωμάς, όταν ο Ιησούς τους είπε: «Ξέρετε, βέβαια, και πού πηγαίνω και την οδό που οδηγεί εκεί». Ο Θωμάς ρώτησε: «Κύριε, δεν ξέρουμε πού πηγαίνεις· πώς λοιπόν μπορούμε να ξέρουμε την οδό που οδηγεί εκεί;» (Ιω 14:5).

Σήμερα, έξω από τις πύλες της Ρώμης, πάνω στην Αππία Οδό, βρίσκεται ένας μικρός ναός, με το όνομα Domine quo Vadis? Πρόκειται για ένα εκκλησάκι του 9ου αιώνα, το οποίο είναι χτισμένο στη θέση όπου ο απ. Πέτρος, σύμφωνα με επεισόδιο που περιγράφεται στα Απόκρυφα, στις «Πράξεις του Πέτρου», συνάντησε τον Ιησού. Ο απ. Πέτρος, λέει η παράδοση των Αποκρύφων, φεύγοντας από τη Ρώμη για να ξεφύγει από τους διωγμούς του Νέρωνα, συνάντησε σε όραμα τον Ιησού. Ο Πέτρος ρωτάει τον Ιησού: Domine quo vadis? (Κύριε, πού πηγαίνεις;) κι ο Κύριος του απάντησε: «Eo Romam iterum crucifigi («Ερχομαι στη Ρώμη για να ξανασταυρωθώ»). Κι ο Πέτρος κατάλαβε ότι δεν έπρεπε να φύγει από τη Ρώμη αλλά να ξαναγυρίσει και ν' αντιμετωπίσει το μαρτύριο –έτσι κι έκανε.

Πέρα, ωστόσο, απ' αυτή την ενδιαφέρουσα παράδοση, και για να ξαναγυρίσουμε στο Ανώγειο με τους απορημένους μαθητές, εντύπωση μας κάνει η τόσο γνωστή, άλλωστε, απάντηση του Κυρίου στο ερώτημα του Θωμά: «Εγώ είμαι η οδός, η αλήθεια και η ζωή· κανείς δεν πηγαίνει στον Πατέρα παρά μόνο αν περάσει από μένα...» (εδ. 6).

1. Η Απάντηση του Ιησού

Κανέναν συνειδητό πιστό δεν προβληματίζει η απάντηση αυτή του Ιησού. Όλοι οι πιστοί του Χριστού σήμερα το ξέρουμε απ' έξω το συγκεκριμένο εδάφιο, και μάλιστα το χρησιμοποιούμε όταν κάνουμε ευαγγελισμό στον κόσμο ή κάνουμε απολογητική. Όλοι οι πιστοί του Χριστού εντυπωσιαζόμαστε με αυτή την απάντηση του Κυρίου, καθώς δείχνει την ευρύτερη εικόνα, την πνευματική, που ξεπερνάει τον δρόμο προς τον Γολγοθά και πηγαίνει ως τον επουράνιο Πατέρα. Ενώ, όμως, εμείς θαυμάζουμε, και χιλιάδες οπαδοί του Χριστού κατά τους πρώτους αιώνες θαύμαζαν κι αυτοί την απάντηση του Χριστού και τη διακήρυτταν παντού, τελευταία η εκκλησία του Χριστού έχει αρχίσει να αμφιβάλλει! Ήταν ο Ιησούς ακριβής στην απάντησή του ή όχι; Είναι ο Ιησούς ο μόνος δρόμος προς τον Θεό ή είναι ένας από τους πολλούς δρόμους προς τον Θεό;

Αυτό είναι κάτι που ταλαιπωρεί ακόμα και τους πιστούς που έρχονται σε επαφή με ανθρώπους που αμφισβητούν το γεγονός ότι μόνον ένας δρόμος υπάρχει για τον Θεό, ενώ εκατομμύρια και δισεκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο, που δεν είναι Χριστιανοί, προσπαθούν να πλησιάσουν κι αυτοί από άλλους δρόμους τον Θεό. Για παράδειγμα, και οι Ισλαμιστές για τον Θεό με άλλο όνομα μιλούν, και οι Βουδιστές προς τον Θεό πηγαίνουν, το ίδιο και οι Ινδουιστές και οι Εβραίοι –και ούτω καθεξής.

2. Η Έπαρση του Χριστιανισμού (;)

Καθώς ζούμε μέσα σε έναν πολυπολιτισμικό κόσμο, είμαστε υποχρεωμένοι να ανεχόμαστε ο ένας τον άλλο. Υπάρχουν και στη χώρα μας γειτονίες που δύσκολα ακούς να μιλούνται τα Ελληνικά. Ακούμε άλλες γλώσσες, κι αυτό έρχεται να επιβεβαιώσει τη νέα πραγματικότητα που έχει δημιουργηθεί. Άλλες γλώσσες, διαφορετικό δέρμα, άλλες ενδυμασίες, άλλη συμπεριφορά, αλυσίδες μαγαζιών για την εξυπηρέτηση όλων αυτών των ξένων, άλλα θρησκευτά – άλλος κόσμος! Θυμόμαστε πριν μερικά χρόνια τη δράση του ISIS, της τρομοκρατικής ομάδας ισλαμιστών στον κόσμο με προφανή την πρόθεση να πολεμήσουν οτιδήποτε το χριστιανικό. Στην Ευρώπη παρεμποδίζονταν οι σταυροί στις εκκλησίες, υπήρχαν διαμαρτυρίες για τα χριστιανικά σύμβολα, υπήρχε αναστάτωση σ' όλο τον κόσμο ενάντια σε οτιδήποτε πρόβαλλε τον Χριστιανισμό. Γιατί; Το βαθύτερο αίτιο όλης αυτής της αντίδρασης είναι ότι θεωρούν εμάς τους Χριστιανούς υπερρόπτες, επειδή κηρύττουμε ότι μόνον εμείς ξέρουμε τον δρόμο προς τον Θεό και κανένας άλλος. Μόνο εμείς έχουμε την Αλήθεια και κανένας άλλος. Μόνο εμείς θα πάμε στον ουρανό και κανένας άλλος.

Δυστυχώς, με όλη αυτή την αντίδραση πολλοί χριστιανοί αναθεώρησαν τη στάση τους μπροστά σ' αυτά τα λόγια του Χριστού: «Εγώ είμαι Η οδός, Η αλήθεια, Η ζωή. Κανένας δεν πηγαίνει στον Πατέρα ΕΚΤΟΣ αν περάσει από μένα». Πολλοί έχουν καλές σχέσεις με γείτονες που είναι Μουσουλμάνοι, Εβραίοι ή και εντελώς άθεοι. Είναι σκληρό να πεις σ' αυτούς τους φίλους ή/και γείτονες ότι μόνο εσύ ξέρεις τον δρόμο προς τον Θεό.

Πολλοί μάλιστα αναθεώρησαν τη θεολογία τους και δεν λένε πια πως ο Χριστός είναι η μόνη οδός αλλά πως είναι μία από τις πολλές οδούς που οδηγεί στον Θεό. Κι αυτή η αντίληψη είναι πολύ βολική για όλους. Καθένας να ακολουθεί τον δικό του δρόμο, και να ζούμε όλοι αγαπημένοι μεταξύ μας; Οι Εβραίοι είναι ο εκλεκτός λαός του Θεού –το λέει και η

Γραφή. Επομένως κι αυτοί θα σωθούν. Οι Μουσουλμάνοι λατρεύουν κι αυτοί τον ίδιο Θεό μ' εμάς με άλλο όνομα –τον Αλλάχ. Ένα βασικό δόγμα τους λέει πως Ένας είναι ο Θεός. Επομένως όλοι όσοι λατρεύουν τον Ένα Θεό, σίγουρα θα σωθούν! Οι Ινδουιστές, οι Βουδιστές και οι παρόμοιοι λαοί προσπαθούν να ανανεώσουν και να καλλιεργήσουν την πνευματικότητά τους με διάφορους τρόπους. Η αναζήτησή τους αυτή από μόνη της δεν είναι κάτι που τιμάει τον Ένα Θεό; Αλλά, τι γίνεται μ' εκείνους που πέθαναν μικροί ή που ποτέ δεν άκουσαν για το ευαγγέλιο; Τι γίνεται μ' εκείνους που είναι απλοί άνθρωποι, που δεν έχουν πειράξει κανένα, είναι σεμνοί και καλοσυνάτοι χωρίς να είναι «Χριστιανοί». Γιατί αυτοί να μην πάνε στον παράδεισο;

Από την άλλη μεριά υπάρχει σε νομικό και σε πολιτικό επίπεδο το ζήτημα της θρησκευτικής ελευθερίας που τόσος λόγος γίνεται σήμερα γι' αυτήν –ιδιαίτερα στην Ευρώπη. Η συγκεκριμένη ελευθερία η οποία θεωρείται ως ειδικότερη μορφή της ελευθερίας της γνώμης και γενικά της πνευματικής ελευθερίας, είναι ένα από τα πρώτα δικαιώματα που τα διεκδίκησαν οι λαοί ήδη από τον 16^ο αιώνα. Το ελληνικό Σύνταγμα (1975/1986/2001) κατοχυρώνει τη θρησκευτική ελευθερία ως αντικειμενικό κανόνα δικαίου και ως ατομικό δικαίωμα. Έτσι, δίνεται στο άτομο νομική δυνατότητα να πιστεύει και να λατρεύει οποιοδήποτε δόγμα (δηλ. δίδεται ελευθερία θρησκευτικής συνείδησης και ελευθερία της λατρείας). Γιατί, λοιπόν, εσείς οι Χριστιανοί –μας λένε– να υποχρεώσετε ηθικά τον άνθρωπο ν' ακολουθήσει μόνο τον ένα δρόμο διά του Χριστού, αφού υπάρχει τόσο ελευθερία να πιστεύει και να λατρεύει οποιονδήποτε, και να τον ακολουθεί για να πάει στον ουρανό;

Τέλος, η άποψη ότι ο Χριστιανισμός προσβάλλει με κάποιον τρόπο της άλλες θρησκείες οδήγησε στο άλλο άκρο να μην επιτρέπονται κηρύγματα που δεν είναι «πολιτικώς ορθά». Σε πολλές χώρες δεν επιτρέπεται, για παράδειγμα, να κάνεις κήρυγμα κατά της ομοφυλοφιλίας, κάτι που σαφώς απαγορεύεται από τον Λόγο του Θεού. Κι εδώ λησμονείται το δικαίωμα που προαναφέραμε, της ελευθερίας της γνώμης.

3. Η Μοναδικότητα του Χριστού

Πού οδηγεί όμως, μια τέτοια αντιμετώπιση του προβλήματος; Γιατί να μη λύσουμε έτσι το πρόβλημα της υπεροψίας των Χριστιανών; Πού το κακό; Φοβάμαι ότι μια τέτοια αντιμετώπιση δεν οδηγεί σε λύση και δεν αποτελεί απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα. Αντίθετα, υποβιβάζει τον Χριστό και του στερεί τη μοναδικότητά του. Η πίστη πως ο Χριστός είναι ο μόνος δρόμος για τη σωτηρία έχει αποτελέσει ιστορικά τον θεμέλιο λίθο της Ευαγγελικής πίστης. Πολλοί, ωστόσο, απ' όλες τις εκκλησίες αρχίζουν να κάμπτονται και να λένε: «δεν πειράζει, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό». Όμως, γεννιούνται δύο απορίες: α) Αν όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό, τότε γιατί ήρθε ο Χριστός στον κόσμο να πεθάνει «για να μη χαθεί καθένας που πιστεύει σ' αυτόν...»; β) Αν όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό, τότε γιατί ο Θεός να μη στείλει τον Υιό του απλώς για να μας διδάξει και να μας εμπνεύσει και μετά να μας αφήσει στην πορεία μας; Με μια έννοια, ναι, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό. Η Γραφή κάπου λέει ότι όλοι οι λαοί θα οδηγηθούν μπροστά στον Θεό. Υπάρχει ο χριστιανικός δρόμος, ο εβραϊκός δρόμος, ο μουσουλμανικός δρόμος, ακόμη και ο δρόμος της αθεΐας! Στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο (25:31-33) ο Ιησούς μάς λέει ότι θα 'ρθεί καιρός που όλοι οι λαοί θα τελειώσουν το ταξίδι τους στη γη και θα έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο με τον Θεό. Ενώ, όμως, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό, δεν είναι κατ' ανάγκην αυτό που όλοι οι λαοί επιθυμούμε. Ο Χριστός λέει ότι κάποτε όλοι θα οδηγηθούμε μπροστά στον Θεό. Πολύ καλά ως εδώ, θα πει κανείς. Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό. Ο Χριστός, όμως συνεχίζει και λέει ότι δεξιά του θα βάλει τα πρόβατα κι αριστερά του τα κατσίκια. Και η συγκεκριμένη παραβολή της βασιλείας συνεχίζει, διευκρινίζοντας ότι τα μεν πρόβατα θα τα οδηγήσει στη βασιλεία του, ενώ τα ερίφια θα τα στείλει στην αιώνια φωτιά. Ναι, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό αλλά οι δρόμοι πολλών θα τους οδηγήσουν στον Κριτή Θεό. Ανάλογη εικόνα κρίσης συναντάμε και στο Αποκάλυψις 20:12. Γεννάται, λοιπόν, το ερώτημα: Αφού όλοι οι δρόμοι οδηγούν στον Θεό, κι είναι αλήθεια ότι στο τέλος θα συναντήσουμε όλοι τον έναν Κριτή, τι το ιδιαίτερο, το μοναδικό υπάρχει στον Χριστό και στην πίστη αποκλειστικά σ' αυτόν;

5. Ο Δρόμος προς τον Κριτή ή ο Δρόμος προς τον Πατέρα;

Για ν' απαντήσουμε, πρέπει να πάμε πάλι πίσω, στο Ανώγειο, εκεί που ο Ιησούς δείχνει στον Θωμά τον δρόμο που οδηγεί απ' αυτόν τον κόσμο στην αιώνια ζωή. Ο Χριστός δεν είπε: «Κανένας δεν πηγαίνει στον Θεό, παρά μόνον αν περάσει από μένα» αλλά είπε: «Κανένας δεν πηγαίνει στον Πατέρα, παρά μόνον αν περάσει από μένα». Αν όλοι οι δρόμοι οδηγούν οπωσδήποτε στον Θεό, τότε προτιμάμε να συναντήσουμε έναν Θεό Πατέρα, που μας αγαπάει, κι όχι έναν Θεό Κριτή, που θα μας καταδικάσει. Θέλουμε να πλησιάσουμε τον Θεό σαν παιδιά του; (Ιω 1:12). Έχουμε γίνει παιδιά του;

6. Ποιος είναι ο Θεός Πατέρας;

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 14:7-11

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στην τελευταία συνάντηση του Ιησού με τους μαθητές του. Θα τη λέγαμε αποχαιρετιστήρια συνάντηση ή μπορούμε να την πούμε και «συνεδρίαση αξιολόγησης» της περιόδου των τριάντι ετών μαζί με τον Κύριο. Εμείς σήμερα δεν μπορούμε να καταλάβουμε ακριβώς την κατάσταση. Οι άνθρωποι αυτοί, ψαράδες και βιοπαλαιστές της Γαλιλαίας, οι περισσότεροι, άκουσαν κάποτε την κλήση του Ιησού και τον ακολούθησαν με το όραμα μιας βασιλείας για την οποία συνεχώς μιλούσε ο Διδάσκαλος. Οι απλοί αυτοί άνθρωποι, είχαν γνώση των Γραφών, οι περισσότεροι ήξεραν τις προφητείες για τον Μεσσία, και τώρα πίστευαν ότι ο Μεσσίας είχε έρθει και τον ακολούθησαν.

Τι γινόταν απόψε; Όλοι περίμεναν τον Κύριο να τους περιγράψει και το γενικό μέλλον του καθενός στη νέα βασιλεία. Καθώς, όμως, τους ανακοίνωνε ότι θα έφευγε και θα πήγαινε κάπου, όπου δεν μπορούσε να τους πει, άρχισαν να τους ζώνουν τα φίδια! Κι άρχισαν τα ερωτήματα που είδαμε ήδη. Έτσι, μετά τον Θωμά, που ζητούσε έναν χάρτη για να βρει πού θα πήγαινε ο Κύριος («Πώς να ξέρουμε πού πηγαίνεις αν δεν ξέρουμε τον δρόμο;») στο ίδιο mood, ενδεχομένως, ο μέχρι τότε αφανής Φίλιππος έθεσε κι αυτός το δικό του ερώτημα: «δείξε μας τον Πατέρα, κι αυτό μας αρκεί» (εδ. 8). Ποιος είναι ο Πατέρας; Και τότε ο Ιησούς άρχισε να τους μιλάει για τη σχέση του με τον Πατέρα και πως αυτή η σχέση θα ήταν γνωστή στους μαθητές του «αν τον είχαν γνωρίσει».

Διαβάζοντας αυτή την απάντηση αναρωτιόμαστε: Μα καλά, δεν τον είχαν «γνωρίσει» τριάντι χρόνια μαζί του; Η απορία μας λύνεται αν λάβουμε υπόψη μας ότι στο Κατά Ιωάννην το ρ. «γνωρίζω» είναι λέξη-κλειδί και απαντάται 141 φορές. Υπάρχουν γενικά 4 σταδια της γνώσης: 1. Η γνώση των γεγονότων (εγκεφαλική γνώση)· 2. Η γνώση της αλήθειας πίσω από τα γεγονότα (η βαθύτερη εγκεφαλική γνώση)· 3. Η προσωπική γνώση πίσω από τα γεγονότα (η γνώση της καρδιάς)· 4. Η προσωπική γνώση πίσω από τα γεγονότα και η εξοικείωση με αυτά (Η βαθύτερη γνώση της καρδιάς). Το ψηλότερο επίπεδο γνώσης είναι η εξοικείωση με αυτό που γνωρίζουμε, κι όχι μια απλή εγκεφαλική κατανόηση. Η εξοικείωση μπορεί να είναι συναισθηματική ή κάτι ακόμα πιο σπουδαίο πνευματική. Αν οι μαθητές είχαν αυτή την πνευματική εξοικείωση με τον Κύριο, θα είχαν γνωρίσει και τον Πατέρα Θεό. Τέτοια συναισθηματική εξοικείωση νοείται όταν ο Αδάμ «γνωρίζει» τη γυναίκα του ή όταν σήμερα ένας σύζυγος «γνωρίζει» τη γυναίκα του και αποκτάει όχι μόνο βαθιά εγκεφαλική γνώση τού ποια είναι αλλά και βαθιά εξοικείωση μαζί της (συναισθηματική, σωματική, πνευματική). Επομένως, όταν ο Φίλιππος ρωτούσε τον Κύριο: «Δείξε μας τον Πατέρα – Ποιος είναι ο Πατέρας;» δεν είχε ακόμη αποκτήσει τη βαθιά πνευματική εξοικείωση με τον Θεό ως Πατέρα.

Α) Κάποτε μαθαίνουμε πως ο Θεός μάς δημιούργησε, μας αγαπάει ακόμη και όταν είμαστε αμαρτωλοί. Οι Χριστός γεννήθηκε εκ Παρθένου, πέθανε για μας, και μετά αναστήθηκε από τους νεκρούς και ήθελε να μας σώσει. Β) Με τον καιρό μαθαίνουμε το «γιατί» πίσω απ' όλα αυτά τα γεγονότα. Μας δημιούργησε με σκοπό τη δόξα του, για να τον λατρεύουμε, μας αγάπησε παρ' όλο που ήμασταν αμαρτωλοί, επειδή αυτή ήταν η φύση του –η Αγάπη. Μάθαμε γιατί έπρεπε να γεννηθεί εκ Παρθένου, γιατί έπρεπε να πεθάνει στον σταυρό και τι σήμαινε για μας η ανάστασή του. Γ) Όταν πιστέψαμε σ' αυτόν και λάβαμε τη νέα γέννηση στη ζωή μας η εγκεφαλική γνώση έγινε γνώση της καρδιάς. Ξέρουμε πια ότι ακολουθούμε τον Χριστό στη ζωή μας. Δ) Συν τω χρόνω, όμως, η καθημερινή ζωή μας τον Χριστό επιφέρει μέσα μας μια πνευματική εξοικείωση με τον Χριστό. Μια όλο και πιο βαθιά ταύτιση, ενότητα μαζί του. Του μιλάμε κάθε μέρα στην προσευχή – μας μιλάει εκείνος μέσα από τον Λόγο του ή στη συνείδησή μας για επιμέρους ιδιαίτερα θέματα στη χριστιανική ζωή, «τα λέμε» μεταξύ μας. Είναι ο φίλος μας, ο καθοδηγητής μας, ο προσωπικός μας ο δικός μας Ιησούς. Σήμερα είναι πολύ πιο πραγματικός για μας ο Χριστός, απ' ό,τι ήταν 10, 20 ή 30 χρόνια πριν, τη στιγμή της αναγέννησής μας. Γιατί αυτή η εξοικείωση γίνεται προοδευτικά διά του Αγίου Πνεύματος. Φαίνεται ότι μετά από τριάντι χρόνια καθημερινής επαφής με τον Χριστό, οι μαθητές του δεν είχαν την απόλυτη εξοικείωση μαζί του. Λίγο πριν αναληφθεί στους ουρανούς κάποιοι είχαν αμφιβολίες για το ποιος ήταν. Δεν είχαν ακόμα το Πνεύμα.

1. Το Ερώτημα του Φίλιππου (εδ. 8)

α) *Τι ήθελε ο Φίλιππος;* Ούτε στιγμή δεν πρέπει να μας περάσει από το μυαλό ότι ο Φίλιππος αμφέβαλλε για τον Θεό. Ο Φίλιππος ήθελε τα σωστά πράγματα αλλά ήταν σε λάθος δρόμο για να τα βρει. Δεν αμφισβητούσε τα λόγια του Χριστού ότι ήταν αχώριστος από τον Πατέρα –ήθελε να γνωρίσει καλύτερα τον Θεό. Και υπάρχει μια αρχή στα πνευματικά πράγματα: όσο περισσότερο καιρό έχουμε που αναγεννηθήκαμε, τόσο δραστηρότερα πρέπει να αλλάζει και η επιθυμία μας για τον Θεό. Θα πρέπει τώρα να ενδιαφερόμαστε όλο και περισσότερο όχι τόσο για το τι μας δίνει ή τι κάνει για μας, όσο για το ποιος είναι ο ίδιος.

Όταν αναγεννηθήκαμε πήγαμε στον Θεό επειδή χρειαζόμασταν κάτι από κείνον: το έλεός του, τη συγχώρησή του. Μετά συνειδητοποιήσαμε ότι ο Θεός μπορεί να μας δώσει πολύ περισσότερα από την αρχική σωτηρία: χαρά, ειρήνη, οδηγία, βοήθεια, κι επίσης κάτι πιο ορατό, όπως συμπαράσταση στην υγεία μας, στα οικονομικά μας κλπ. κλπ. Άλλοτε πάλι ζητάμε από τον Θεό κάτι πιο συγκεκριμένο που το έχουμε ανάγκη – και φυσικά τίποτε κακό δεν υπάρχει εδώ. Ο Θεός θέλει να είναι αυτός η πηγή όλων των αγαθών μας (1ακ 1:17). Καθώς, όμως, αυξανόμαστε στη χάρη, είναι ανάγκη να αλλάζουμε τρόπο σκέψης: εκεί που σκεφτόμασταν τα δώρα του Θεού, πρέπει ν' αρχίσουμε να μας ενδιαφέρει περισσότερο ο Θεός των δώρων. Αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με το τι μπορεί να κάνει ο Θεός για μένα αλλά με το αν εγώ θέλω να τον γνωρίσω καλύτερα. Τελικά, ο Θεός δεν είναι κάποιο ουράνιο τζίνι, ένας Άγιος Βασίλης ή ό,τι άλλο. Είναι ο Πατέρας μας, ο φίλος μας, ο Λυτρωτής μας! Αυτό είναι ένα εντελώς νέο επίπεδο πνευματικής ωριμότητας. Οι περισσότεροι χριστιανοί δεν αναβαθμίζουν ποτέ τη σχέση τους με τον Χριστό στο επόμενο επίπεδο. Πρέπει να ασχοληθούμε πιο συστηματικά με το πώς να πάμε σε αυτό το επόμενο επίπεδο, και να γνωρίσουμε τον Θεό πιο βαθιά ώστε να γίνει πιο αληθινός στη ζωή μας!

Ας σκεφτούμε: πότε ήταν η τελευταία φορά που προσευχηθήκαμε στον Θεό χωρίς να ζητήσουμε τίποτε απ' αυτόν. Που απλά να τον αφήσουμε να μας μιλήσει και να έχουμε μια ώρα επικοινωνίας μαζί του. Μας αρέσει να ζητάμε να βλέπουμε το χέρι του Θεού, δηλ. τη δύναμή του στη ζωή μας. Σωστά. Αλλά θέλουμε να δούμε και το πρόσωπό του στη ζωή μας. Επομένως, ο Φίλιππος ήθελε τα σωστά πράγματα στη ζωή του.

β) *Ποιο ήταν το λάθος του Φίλιππου;* Όταν ζήτησε να του δείξει ο Χριστός τον Πατέρα, ήθελε να δει τον Θεό με τα φυσικά του μάτια. Ήθελε μια κυριολεκτική αποκάλυψη του Θεού. Ήταν ορθή η επιθυμία του να γνωρίσει καλύτερα τον Θεό αλλά ήταν σε λάθος δρόμο. Αντιμετωπίζουμε κι εμείς το ίδιο πρόβλημα σήμερα. Η έλλειψη αυτή είναι η ρίζα της ειδωλολατρίας. Θέλουμε να δούμε, να αγγίξουμε, να βιώσουμε μια κατάσταση. Μια βιβλική εξήγηση αυτής της τάσης βρίσκουμε στο Ρωμαίους 1:23. Σήμερα πολλοί έχουν φτιάξει μια άλλη Βίβλο και δικαιολογούν τα πάντα. Με άλλα λόγια «αλλάζουν την εικόνα του άφθαρτου και αιώνιου Θεού» και την κάνουν σύμφωνα με τη δική τους εικόνα. Αυτό είναι ειδωλολατρία. Το ρ. «θεοποίηση» δείχνει πολλά. Πολλοί θεοποιούμε την οικογένειά μας, τη δουλειά μας, την εκκλησία μας, τη διακονία μας κλπ. κλπ. Τα βάζουμε στη θέση του Θεού. Βέβαια, η μεγαλύτερη ανάγκη του ανθρώπου είναι να γνωρίσει τον Θεό. Κι όταν αυτό γίνει, θέλουμε όλο και περισσότερο να γνωρίζουμε τον Θεό, δηλ. να αυξάνουμε την εξοικείωσή μας μαζί του. Ο Φίλιππος, λοιπόν, ήθελε το σωστό πράγμα αλλά ήταν σε λάθος δρόμο. Τι του απάντησε ο Χριστός για να τον επαναφέρει στη σωστή πορεία;

2. Η Απάντηση του Κυρίου

Στο εδ. 9 ο Ιησούς απάντησε στον Φίλιππο. Ένας απαλός έλεγχος με αγάπη. Αυτό θα μπορούσε να το πει στον καθένα μας ο Χριστός. Οι περισσότεροι από μας δεν έχουμε πάει στο ανώτατο επίπεδο γνώσης του Θεού: στην βαθύτερη γνώση της καρδιάς – τη γνώση πίσω από τα γεγονότα και την εξοικείωση με αυτά, και κατά συνέπεια την πνευματική μας εξοικείωση με τον ίδιο τον Θεό. Το 4^ο επίπεδο γνώσης μάς οδηγεί στην εκζήτηση του προσώπου του, ώστε να τον δούμε πιο πραγματικό στη ζωή μας. Βλέπουμε πολλές φορές τις ενέργειες του Θεού, τα δώρα του κλπ. αλλά αποτυγχάνουμε να γνωρίσουμε τον ίδιο βαθύτερα και βαθύτερα.

Πράγματι, στο Ρωμαίους 1:21-22 διαβάζουμε ότι η φύση και η Δημιουργία μάς αποκαλύπτουν τον Θεό αλλά χρειάστηκε να έρθει ο Χριστός στη γη για να μας αποκαλύψει τον Θεό της Αγάπης, του Ελέους και της Συγχώρησης. Ο Χριστός που είναι «απαύγασμα της δόξας του Θεού» (Εβρ 1:3) μας αποκάλυψε τον Πατέρα και μας είπε πως άμα βλέπουμε αυτόν βλέπουμε τον ίδιο τον Θεό (το λάθος της Κενωτικής Θεωρίας).

Πώς βλέπουμε τον Θεό εν Χριστώ; Από τον Λόγο που άρθρωσε, είτε 12ετής στον ναό είτε όταν μιλούσε στα πλήθη και οι εγκάθετοι δεν μπορούσαν να τον παγιδεύσουν δημόσια με τα λόγια (Μτ 22:15-46· Ιω 7:45-46).

Από τα έργα που έκανε δημόσια. Ο ίδιος είπε λίγο πιο μετά στον Φίλιππο: «Πιστέψτε με ότι εγώ είμαι αχώριστος από τον Πατέρα, κι ο Πατέρας από μένα· αν πάλι δεν πιστεύετε στον λόγο μου, πιστέψτε εξαιτίας των ιδίων των έργων» (εδ 11). Όταν ο Ιησούς θεράπευε κάθε είδους ασθένεια και συγχωρούσε αμαρτίες, ήθελε να δείξει το Έλεος του Πατέρα Θεού. Όταν ηρεμούσε την τρικυμία, μας έδειχνε τη Δύναμη του Πατέρα Θεού. Όταν ο ίδιος ζούσε ως άνθρωπος αναμάρτητος σ' αυτόν τον κόσμο, μας έδειχνε την Αγιότητα του Θεού. Όταν έκανε παρέα με τελώνες, πόρνες και αμαρτωλούς, μας έδειχνε τη Χάρη του Θεού. Κι όταν πέθαινε πάνω στον σταυρό, μας έδειχνε την Αγάπη του Θεού.

Δεν έχουμε δει ποτέ τον Θεό με τα φυσικά μας μάτια αλλά είδαμε τον Χριστό κι έτσι ξέρουμε πώς μοιάζει ο Πατέρας Θεός, πώς μιλάει, και ποιος είναι ο χαρακτήρας του. Ο Χριστός είναι Θεός και μιλάει σε γλώσσα που εμείς οι άνθρωποι μπορούμε να καταλάβουμε. Πώς βλέπουμε ως πιστοί τον Θεό στη ζωή μας; Πώς ψάχνουμε να τον δούμε; Με τα φυσικά μας μάτια ή μέσα από τον Λόγο του και τα έργα του; Μια ματιά στον σταυρό θα μας βεβαιώσει και θα μας οδηγήσει σε μια όλο και μεγαλύτερη εξοικείωση μαζί του.

7. Γιατί, Κύριε, δεν θα φανερώσεις τον Εαυτό σου στον Κόσμο;

Ανάγνωση: Ιωάννης 14:21-24

ΜΕ αυτό το 7^ο ερώτημα κλείνει ο κύκλος των ερωτήσεων που διατυπώθηκαν στο Τελευταίο Δείπνο του Ιησού με τους μαθητές. Άλλα απ' αυτά τα απηύθυνε ο Κύριος στους μαθητές και άλλα οι μαθητές προς τον Κύριο ή και μεταξύ τους. Αν δει κανείς συνολικά αυτά όλα τα ερωτήματα, θα διαπιστώσει Υποκρισία (π.χ. «Μήπως εγώ είμαι, Κύριε;») Φιλαυτία («Ποιος είναι ο μεγαλύτερος;») Υπεροψία («Κύριε, εσύ θα μου πλύνεις τα πόδια;») Αμφιβολίες («Πού πηγαίνεις, Κύριε;»). Αλλά θα δει και την προσπάθεια του Κυρίου να τους εξηγήσει πως είναι αχώριστος από τον Πατέρα («Δεν πιστεύεις, Φίλιππε, πως είμαι αχώριστος από τον Πατέρα;») ή και να τους πει ποιο είναι το αληθινό νόημα του πλυσίματος των ποδιών («Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;»).

Για το αποψινό τελευταίο μας ερώτημα θα μπορούσε να πει κανείς ότι η απάντηση του Κυρίου δεν αντιστοιχεί ακριβώς σ' αυτό, όπως τη διαβάζουμε στο κείμενο. Το ερώτημα το έθεσε ο Ιούδας «όχι ο Ισκαριώτης». Πιθανολογείται πως είναι ετεροθαλής αδελφός του Κυρίου και γιος του Ιακώβου (Ακ 6:16 και Πραξ 1:13). Πώς προέκυψε το ερώτημα; Την αρχή την έκανε ο ίδιος ο Κύριος, όταν είπε ότι «όποιος κρατάει τις εντολές μου και τις εκτελεί, αυτός με αγαπάει· και αυτός που με αγαπάει, θ' αγαπηθεί από τον Πατέρα μου, και εγώ θα τον αγαπήσω και θα του φανερώσω τον εαυτό μου» (εδ. 21). Και τότε ρώτησε ο Ιούδας: «Κύριε, γιατί θα φανερώσεις τον εαυτό σου σ' εμάς και όχι στον κόσμο;» (εδ. 22). Η απάντηση του Κυρίου «όποιος με αγαπάει θα τηρήσει τον λόγο μου» μοιάζει άσχετη. Ο Ιούδας, εξάλλου, εκφράζοντας την αγωνία και των άλλων μαθητών ρωτούσε: «Πότε θα φανερώσεις στον κόσμο ποιος είσαι, με δόξα και δύναμη; Εμείς σε ξέρουμε! – Πότε θα εγκαθιδρύσεις τη βασιλεία σου στη γη;»

Εκείνο που κάνει εντύπωση είναι ότι η περικοπή από το εδ. 15 έως και το 26, που σχετίζεται με την αγάπη μας προς τον Χριστό, πλαισιώνεται πριν και μετά από τη διδασκαλία για το Άγιο Πνεύμα. Και υπάρχει σπουδαίος λόγος γι' αυτό: Ως πιστοί υπακούμε στον Λόγο του Χριστού και ζούμε για τον Χριστό. Στην ουσία, η αγάπη μας για τον Χριστό δηλώνεται όταν αποκαλύπτουμε τον Χριστό με τη ζωή μας στον κόσμο. Δεν υπάρχει τρόπος να προβάλει κάποιος τον Χριστό στον κόσμο, χωρίς να ζει με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος!

Το «Πνεύμα της Αληθείας» μάς διαβεβαιώνει για το ποιος είναι ο Πατέρας και πού είναι η αληθινή μας πατρίδα. Ο Παράκλητος μάς διδάσκει και φέρνει στη μνήμη μας τις αλήθειες που χρειαζόμαστε κάθε φορά για την εν Χριστώ ζωή μας. Το Άγιο Πνεύμα νοικιέ στον πιστό και του δίνει τη δύναμη να αποδείξει την αγάπη του προς τον Χριστό. Ακριβώς γι' αυτό ο Χριστός είπε ότι «εάν με αγαπάτε θα τηρήσετε τις εντολές μου». Ό,τι είναι αδύνατο για τον άνθρωπο, είναι δυνατό για τον Θεό. Δείχνοντας την αγάπη μας προς τον Χριστό, φανερώνουμε τον Χριστό στους ανθρώπους.

1. Πώς δείχνουμε την αγάπη μας προς τον Χριστό (εδ. 21)

Όλες οι υποσχέσεις που απαντώνται από το εδ. 15εξ είναι με μία προϋπόθεση: «εάν με αγαπάτε». Το κακό είναι ότι έχουμε παρεξηγημένη αντίληψη για το τι σημαίνει πραγματική αγάπη για τον Χριστό. Στο εδ. 21 διαβάζουμε πως ο γνήσιος πιστός του Χριστού δείχνει την αγάπη του προς αυτόν όταν «κρατάει τις εντολές του και τις εκτελεί».

Αυτός που αγαπάει τον Χριστό «κρατάει» τις εντολές του Χριστού. Στο κείμενο φαίνεται καλύτερα: *ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς*. Αυτός που έχει τις εντολές είναι αυτός που τις έχει κάνει δικές του στην καρδιά του διά του Αγίου Πνεύματος. Και τις διατηρούμε μέσα μας καθώς τις ακούμε, τις διαβάζουμε, τις μελετάμε και πάνω απ' όλα τις σκεφτόμαστε και τις αφήνουμε να μιλήσουν στην καρδιά μας. Την αγάπη μας για τον Χριστό δεν την αποδεικνύουμε σ' αυτόν με το να γνωρίζουμε απλά τις εντολές του ή με το να του λέμε στη λατρεία μας πόσο τον αγαπάμε ή πόσο τον δοξάζουμε ή «τον υψώνουμε», αλλά όταν εφαρμόζουμε τον λόγο του στην καθημερινότητά μας. Και πάνω απ' όλα είναι αποτέλεσμα αγάπης. Η σειρά είναι Αγαπώ → Υπακούω → Αποδεικνύω την αγάπη μου. Κάτι που επίσης πρέπει να προσέξουμε είναι ότι ο Πατέρας Θεός δεν είναι αδιάφορος για το πώς σκέφτονται οι άνθρωποι για τον Υιό. Στο Α' Ιω 4:19 διαβάζουμε: «Εμείς αγαπάμε τον Θεό, γιατί εκείνος πρώτος μάς αγάπησε». Δεν μένει όμως εκεί ο Θεός. Μας επιστρέφει την αγάπη που του δείχνουμε. Όταν επιστρέφουμε σαν τον άσωτο υιό στον Θεό και δεχόμαστε την αγάπη του Πατέρα, αυτό δημιουργεί μέσα μας την προθυμία να τηρήσουμε τις εντολές του Χριστού. Και τότε η αγάπη του Θεού μάς «ανταμείβει» με το να εξακολουθεί να μας δείχνει την αγάπη του ο Πατέρας! Ένας θαυμάσιος μηχανισμός αγάπης.

Η πιο ευλογημένη επιβράβευση του πιστού που δείχνει έτσι την αγάπη του στον Χριστό είναι ότι δημιουργείται μέσα μας μια βαθιά επίγνωση, σχέση και κοινωνία με αυτόν που αγαπάμε: τον Χριστό. Εμείς του προσφέρουμε την αδύναμη, εύθραυστη, ανθρώπινη αγάπη μας, κι εκείνος μας πλουτίζει με την αγάπη του Πατέρα!

2. Τι δείχνει προς τα έξω η αγάπη μας για τον Χριστό (εδ. 22)

Στην αρχή ο Χριστός λέει ότι την αγάπη μας προς αυτόν τη δείχνουμε με το να κάνουμε ό,τι μας λέει. Και πως αν τον αγαπάμε, θα μας αγαπήσει κι εκείνος και θα μας αποκαλύψει τον εαυτό του. Τι γίνεται όμως με τον πολύ κόσμο που δεν τον

αγαπάει; Έτσι, σ' αυτό το σημείο έθεσε το ερώτημά του ο Ιούδας: «Κύριε, γιατί θα φανερώσεις τον εαυτό σου σ' εμάς κι όχι στον κόσμο;» Ποια ήταν η πραγματικότητα πίσω απ' αυτό το ερώτημα; Τι είχε στον νου του ο Ιούδας όταν εκπροσωπώντας και τους άλλους έκανε στον Ιησού αυτό το ερώτημα; Για τριάντισι χρόνια ο Κύριος φανέρωνε τον εαυτό του στον κόσμο με τη δημόσια διδασκαλία του, με τα θαύματα, τις θεραπείες, την έξωση των δαιμονίων και τη στιβαρή αντιπαράθεσή του με τους Φαρισαίους. Τι θα γίνει τώρα; Θα σταματήσει αυτή η αποκάλυψη προς τον κόσμο; Γιατί δεν θα συνέχιζε να αποδεικνύει πως αυτός είναι ο Μεσσίας; Και γιατί αυτό θα το έκανε πια μόνο στους δικούς του; Όσο και να μας φαίνεται παράδοξο, πολλοί χριστιανοί θέλουμε και σήμερα να αποκαλυφθεί έτσι ο Χριστός στον κόσμο. Να κάνει τα ίδια θαύματα, να θεραπεύσει με τον ίδιο εντυπωσιακό τρόπο, «για να δικαιωθούμε κι εμείς βρε αδερφέ...» Να πιστέψουν στο κήρυγμά μας...» Όμως, αντί γι' αυτό, ο Χριστός αποκαλύπτεται μόνο στους δικούς του. Γιατί;

Η απάντηση είναι ότι ο Χριστός θέλει αυτό το έργο να το κάνουν οι δικοί του, τηρώντας τις εντολές του. Θέλει, μ' άλλα λόγια, να γίνουν συνεργάτες του στο σχέδιο της σωτηρίας του για τους ανθρώπους και να τον αποκαλύψουν προς τους άλλους. Αυτό είναι άλλωστε και ο τρόπος για να μας αγαπήσει ο Κύριος ακόμη πιο βαθιά. Αποκαλύπτεται στους δικούς του αλλά όχι σ' εκείνους που τον αγαπούν μυστικά, χωρίς να τον ομολογούν στους ανθρώπους. Αποκαλύπτεται σ' εκείνους που τον ομολογούν και τον αγαπούν ανοιχτά και χωρίς να ντρέπονται!

3. Πώς ανταμείβεται η αγάπη μας για τον Χριστό (εδ. 23-24)

Το εδάφιο 23 μας δείχνει τη μεγάλη ανταμοιβή για κείνους που αγαπούν τον Χριστό: «Όποιος με αγαπάει θα τηρήσει τον λόγο μου. Κι ο Πατέρας μου θα τον αγαπήσει, και θα έρθουμε σ' αυτόν και θα κατοικήσουμε μαζί του». Η απάντηση στο ερώτημα του Ιούδα είναι η Αγάπη. Επειδή ο Ιησούς τούς αγαπάει, θα αποκαλύψει σ' αυτούς τον εαυτό του. Κι επειδή κι εκείνοι τον αγαπούν, θα αποκαλύψουν τον Κύριο στον κόσμο. Πάλι, λοιπόν, ο Ιησούς (μετά τα εδ. 15 και 21) επιμένει ότι η αγάπη προς αυτόν θα εκφράζεται με έργα υπακοής στον λόγο του. Και τα έργα στα οποία αναφέρεται ο Χριστός, στο πλαίσιο του κειμένου, θα πρέπει να είναι τα έργα που θα τον αποκαλύπτουν ως Μεσσία στον κόσμο. Αξίζει να δούμε ότι ο αριθμός του ρήματος δεν είναι πια ο πληθυντικός αλλά γίνεται ενικός: *ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει*. Εδώ θα 'λεγε κανείς ότι η ευθύνη της αγάπης προς τον Χριστό επιμερίζεται στον κάθε πιστό ατομικά –όχι συνολικά. Αγαπάω εγώ προσωπικά τον Χριστό; Αν ναι, τηρώ τον λόγο του και τον κάνω φανερό στον κόσμο. Ο τύπος *ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει* είναι 3^ο είδος υποθετικού λόγου και δείχνει δήλωση υπό όρους. Η έμφαση είναι στο «όποιος με αγαπάει». Που σημαίνει ότι μπορεί και να μη με αγαπάει, οπότε δεν θα τηρήσει τον λόγο μου. Για κείνον, όμως, που αγαπάει τον Χριστό και τηρεί τον λόγο του, θα υπάρξει μεγάλη ανταμοιβή. Η ανταμοιβή είναι ότι θα τον αγαπήσει ο Πατέρας και θα δείξει σ' αυτόν την αγάπη του, και ο Υιός θα τον αγαπήσει και θα του αποκαλύψει τον εαυτό του.

Αυτοί που τηρούν τον Λόγο θα βιώσουν τη διαρκή παρουσία και την ειρήνη του Πνεύματος του Θεού. Δεν θα είναι πια παραγμένοι ούτε φοβισμένοι (14:27). Ο Ιησούς αποκαλύπτει συνεχώς τον εαυτό του σε όσους τον αγαπούν και υπακούν στον λόγο του. Όταν λέμε «Άγιο Πνεύμα», εννοούμε το Πνεύμα του Θεού. Το Άγιο Πνεύμα φέρνει τον Πατέρα και τον Υιό να κατοικήσουν μέσα μας και να έχουν κοινωνία μαζί μας. Επομένως, καθώς ο Θεός έκανε εν Χριστώ στον σταυρό το έργο της σωτηρίας, έτσι και τώρα εργάζεται διά του Πνεύματος να μας μεταμορφώσει. Η σπουδαιότητα αυτού του έργου είναι ανυπέρβλητη. Ο Θεός είναι με το μέρος μας και μας υποστηρίζει απέναντι στις δυνάμεις του σατανά. Εργάζεται μέσα μας με αγάπη για να μας ανανεώσει –κι αυτό είναι το ευαγγέλιο.

Κάποιοι πιστός χριστιανός είχε βάλει στο αυτοκίνητό του μια πινακίδα που έλεγε «Ναι, Κύριε». Δυο λέξεις, που όταν έχουν να κάνουν με πιστούς ανθρώπους σημαίνουν πολλά για τη ζωή τους. Ο άνθρωπος αυτός διηγείται ότι αυτές οι 2 λεξούλες έπαιξαν μεγάλο ρόλο στη ζωή του, καθώς έδειχναν προς τον κόσμο την απόλυτη αφιέρωσή του στον Χριστό: Ναι, Κύριε, θα είμαι ευχαριστημένος οπουδήποτε εσύ με οδηγήσεις, χωρίς να προσεύχομαι να είμαι κάπου καλύτερα. Ναι, Κύριε, όποιο κι αν είναι το αποτέλεσμα των εξετάσεών μου θα σε εμπιστευτώ. Ναι, Κύριε, θα ανοίξω γενναιόδωρα την καρδιά μου και το πορτοφόλι μου στην ανάγκη των συνανθρώπων μου. Η επίλυση κάθε προβλήματος που αντιμετωπίζουμε σήμερα ξεκινά με αυτή τη γεμάτη πίστη ανταπόκριση στον Κύριο: «Ναι, Κύριε!» Ποτέ δεν κάνουμε λάθος όταν επιλέγουμε να υπακούσουμε τον Χριστό.

Τέλος, στο εδ. 24 ο Χριστός παρουσιάζει την ίδια διδασκαλία από την αρνητική πλευρά: «Αυτός που δεν με αγαπάει δεν ακολουθεί τα λόγια μου». Η αγάπη στο Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο δεν θεωρείται ένα αφηρημένο συναίσθημα. Είναι κάτι το έντονα πρακτικό. Περιλαμβάνει την υπακοή στον Λόγο. Πόσο σοβαρό είναι να υπακούμε ή να μην υπακούμε τον Λόγο; Το δείχνει ο Ιησούς όταν λέει ότι «τα λόγια του δεν προέρχονται απ' αυτόν αλλά είναι του Πατέρα Θεού» (δες και 7:16· 8:28· 12:49).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Έχουμε συνεητοποιήσει τη μεγάλη ευθύνη μας ως παιδιών του Θεού; Η συνεπής χριστιανική ζωή δεν δείχνει απλά την αγάπη μας προς τον Χριστό, αλλά τον φανερώνει μέσα από τη ζωή μας στον κόσμο, που δεν τον ξέρουν.

Αντί να κακίζουμε τη «σημερινή κατάσταση στην κοινωνία» και να μεμφόμαστε τον κόσμο ότι δεν γνωρίζει τον Χριστό, μήπως είναι ανάγκη ν' αναρωτηθούμε αν κάναμε εμείς το δικό μας μέρος για να φανερώσουμε τον Χριστό στον κόσμο;
